

Г О Д И Ш Е Н О Т Ч Е Т

за 2023 г.

Хан Омуртаг АД

град София, ул. “Славянска” № 5
Тел. (+359 2) 915 80 10 ; факс: (+359 2) 981 58 12
internet: www.kai.bg

Съдържание:

- 1 Индивидуален доклад за дейността**
- 2 Индивидуален финансов отчет с доклад на независимия одитор**

ИНДИВИДУАЛЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

1. Преглед на развитието и резултатите от дейността на предприятието, както и неговото състояние, заедно с описание на основните рискове, пред които е изправено

Обща информация, развитие и състояние на Дружеството

“Хан Омуртаг“ АД (“Дружеството”) е регистрирано през 1997 г. в Търговския регистър с решение от 23.04.1997 г. на Шуменски окръжен съд-Фирмено отделение като акционерно дружество със седалище в гр. Шумен. Седалището на дружеството е преместено през 2006 г. в гр. София, като промяната е вписана по партидата на дружеството с решение от 03.11.2005 г. на Софийски градски съд-Фирмено отделение. Към 31 декември 2022 г. дружеството е пререгистрирано в Търговския регистър към Агенция по вписванията с ЕИК 837066828. Към 31.12.2022 г. и към датата на съставяне на доклада за дейността седалището и адресът на управление на „Хан Омуртаг“ АД е в гр. София, ул. Славянска № 5.

Мажоритарен акционер в дружеството е „Хан Аспарух“ АД, притежаващо 989 690 поименни безналични акции, представляващи 98.97 % от капитала.

От месец май 2015 г. краен мажоритарен собственик на дружеството е Мохоук Индъстрис Инк., Съединени Американски Щати, което е регистрирано на Нюйоркската фондова борса (NYSE) с индекс MNK.

Дружеството е с едностепенна система на управление и представителство и към 31 декември 2023 г. се управлява от Съвет на директорите в състав:

- Никола Джомбини
- Стоян Йорданов
- Станимир Добрев.

Дружеството се представлява самостоятелно от изпълнителния директор Никола Джомбини.

Към 31 декември 2023 г. „Хан Омуртаг“ АД притежава 100 % от капитала на КАИ Керамика Лимитед, Гърция.

Към края на 2023 г. персоналят на Дружеството наброява 511 души.

Преглед на протичането и резултатите от дейността на предприятието

„Хан Омуртаг“ АД е част от KAI Group – най-големият български производител на фаянс, теракота и гранитогрес. Административната и производствената дейност на дружеството се осъществява основно на адреса на основната производствена база в гр. Шумен, бул. Варненско шосе. Основният предмет на дейност на “Хан Омуртаг“ АД е производството и търговия в страната и чужбина на фаянсови и подови плочки, гранитогрес, центрове и фризове.

Продуктовото портфолио на дружеството включва подови и стенни плочки, гранитогрес и декорация. Всички продукти на „Хан Омуртаг“ АД се придружават със сертификат за качество и всички необходими документи, изисквани от националното и европейското законодателство.

В Дружеството е внедрена система за управление на качеството и от месец ноември 2007 г. същото е сертифицирано по ISO 9001.

Основните пазари на „Хан Омуртаг“ АД са България и страните от Европейския съюз и Балканите.

Резултатите показват намаление на приходите на компанията с 2,83 % спрямо 2022 г. През 2023 г. общият обем на продажбите се разпределя както следва:

- 50.39 % - извън страната;
- 49.61 % - в страната.

Дружеството е финансово стабилно. Краткосрочните активи надвишават краткосрочните пасиви с 45,513 хил. лева.

Описание на основните рискове

Ръководството е идентифицирало следните основни рискове, пред които е изправено Дружеството:

- **Рискове, свързани с бизнеса**

Основните рискове, характерни за дейността на „Хан Омуртаг“ АД, са типичните за тази индустрия оперативни рискове, както и тези, произтичащи от силната конкуренция. Рискове произтичат и от макроикономическата среда, по-специално в България и ЕС, която оказва своето влияние върху бизнес операциите, както и от политическата обстановка в България и регионите, където се осъществяват продажби. Евентуална промяна в националното и европейското законодателство също би могла да доведе до увеличение на разходите по изпълнение на нормативните изисквания и да окаже съществен ефект върху организацията на дейността на предприятието.

- **Ценови риск**

Дружеството е изложено на риск от негативни промени в цените на произвежданите от него стоки, както и от промени в цените на суровините и материалите, потребявани в предприятието, както и в цените на ползваните услуги. С цел да управлява ценовия риск „Хан Омуртаг“ АД сключва годишни договори за суровини, материали и услуги, като си гарантира относителен стабилитет на доставните цени за срока на договорите.

2. Анализ на финансови и нефинансови основни показатели за резултата от дейността, имащи отношение към стопанската дейност, включително информация по въпроси, свързани с екологията и служителите:

Избрани финансови данни

За целите на настоящия доклад избрахме посочената по-долу в таблицата финансова информация от нашите одитирани финансови отчети. Тази информация не следва да се разглежда независимо от анализа в този доклад, финансовите отчети и приложенията към тях:

В хиляди лева

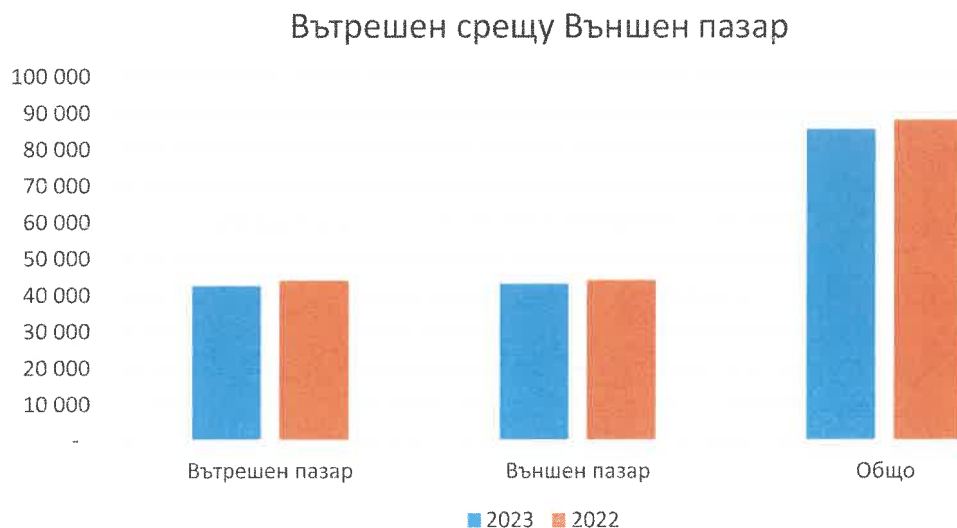
Показател	2023	2022
Приходи от продажби	85,654	88,151
Оперативна печалба / (загуба)	(3,706)	(3,657)
Нетна загуба	(3,060)	(3,085)
Нетекущи активи	46,975	46,771

Текущи активи	56,862	65,961
Собствен капитал	90,608	93,728
Нетекущи пасиви	1,880	2,214
Текущи пасиви	11,349	16,790

Приходи

Приходите от продажби на продукция, стоки, услуги и материали за 2023 г. са в размер на 85,654 хил. лв. и намаляват с 2,497 хил. лв. спрямо 88,151 хил. лв. за 2022 г.

Приходи от продажби на продукция (в хиляди лева)

Основните за Дружеството пазари са България, Румъния, Гърция. На тези пазари Дружеството има сключени директни договори с водещи търговци на едро и дребно.

Приходи по оперативни сегменти

В хиляди лева

	2023	2022	промяна
Керамични плочки и декорация	82,683	84,440	-2.08%
Услуги	2	1	100%
Материали	2,969	3,710	-19.97%
Общо	85,654	88,151	-2.83%

Относителният дял на приходите от продажби по оперативни сегменти в общите приходи от продажби през 2023 г. е както следва: керамични плочки и декорация – приходи в размер на 82,683 хил. лв. или 96.53%, услуги - приходи в размер на 2 хил. лв. или 0.00%, материали – приходи в размер на 2,969 хил. лв. или 3.47%

Дружеството приключва 2023 година с нетна загуба в размер на 3,060 хил. лв., което представлява намаление с 1% спрямо резултата, реализиран през 2022 година – нетна загуба в размер на 3,085 хил. лв.

Финансови показатели

	31.12.2023	31.12.2022	промяна
Коефициент на текуща ликвидност	5.01	3.93	1.08
Коефициент на бърза ликвидност	1.75	1.27	0.48
Коефициент на финансова автономност	6.85	4.93	1.92

От изложените финансови показатели е видно, че „Хан Омуртаг“ АД не изпитва недостиг на средства, за да формира запасите си.

От стойностите на показателите е видно, че Дружеството няма проблеми с посрещането на задълженията си.

Информация по въпроси, свързани със служителите и управление на човешките ресурси

Към 31 декември 2023 г. персоналят на „Хан Омуртаг“ АД наброява 511 души. Средно-списъчният състав през 2023 г. възлиза на 511 работници и служители (при 521 работници и служители през 2022 г.).

3. Важни събития, които са настъпили след датата, към която е съставен годишният финансов отчет:

Няма събития след датата на отчетния период, изискващи корекции или оповестяване във финансовия отчет, които са се случили за периода от отчетната дата до датата, когато този финансов отчет е одобрен за издаване от Ръководството на Дружеството.

4. Вероятното бъдещо развитие на предприятието. Планираната стопанска политика през следващата година, в т.ч. очакваните инвестиции и развитие на персонала, очаквания доход от инвестиции и развитие на дружеството, както и предстоящите сделки от съществено значение за дейността на Дружеството:

Основните цели, които Дружеството си поставя са свързани с: 1) повишаване на нивото на обслужване на своите клиенти; 2) предлагане на конкурентен продуктов микс; 3) увеличение на пазарния дял на компанията в страни от Европейския съюз; 4) навлизане на нови пазари.

5. Действията в областта на научноизследователската и развойната дейност:

В Дружеството съществуват и функционират звена, които извършват дейности по усъвършенстване на производството и разработване и внедряване на нови продукти. През 2023 г. основните цели на звената, осъществяващи развойна дейност, бяха насочени към задоволяване на нарасналите изискванията на клиентите 1. чрез разработване на нови продукти и модели и 2. чрез усъвършенстване на технологията на производство за повишаване качеството на настоящата продуктова гама.

6. Информация за придобиване на собствени акции, изисквана по реда на чл. 187д от Търговския закон:

През 2023 г. няма придобити или прехвърлени собствени акции.

Дружеството не притежава собствени акции.

7. Информация по чл. 247 от Търговския закон

Възнагражденията, получени общо през годината от членовете на съвета на директорите

През 2023 г. ключовият ръководен персонал на Дружеството (вкл. членовете на Съвета на директорите) е получил възнаграждение в размер на 20 хил. лв. (2022 г.: 19 хил. лв.). Директорите получават възнаграждения и от други дружества от групата.

Придобитите, притежаваните и прехвърлените от членовете на съветите през годината акции и облигации на дружеството:

Членовете на Съвета на директорите не притежават акции и облигации на дружеството.

Правата на членовете на съветите да придобиват акции и облигации на дружеството:

Съгласно Устава на дружеството и другите дружествени книжа за членовете на Съвета на директорите не съществува ограничение да придобиват акции и облигации на Дружеството.

Участието на членовете на съветите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаването на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети:

Членът на Съвета на директорите Никола Джомбини участва като член на съвет на директорите или управител в управлението на италианското дружество EMILCERAMICA S.r.l., полското дружество Polcolorit S.A., румънското дружество SC KAI Ceramics, както и на българските дружества „Хан Аспарух“ АД, „Тайлс Ко“ ООД, „Хан Аспарух Транспорт“ ЕООД, „КАИ Майнинг“ ЕООД и „Мениджмънт Ко“ ЕАД. Никола Джомбини е едноличен собственик на капитала и управител на българското дружество „Си Ди Си Мениджмънт“ ЕООД.

Членът на Съвета на директорите Стоян Йорданов участва като член на съвет на директорите или управител, в управлението на българските дружества „Хан Аспарух“ АД, „Тайлс Ко“ ЕООД и „Мениджмънт Ко“ ЕАД.

Членът на Съвета на директорите Станислав Добрев участва като член на съвет на директорите или управител, в управлението на българските дружества „Хан Аспарух“ АД, „Тайлс Ко“ ЕООД и „Мениджмънт Ко“ ЕАД.

Членовете на Съвета на директорите не притежават повече от 25% от капитала на други дружества.

Информация за договорите по чл. 240б от Търговския закон, сключени през годината:

През 2023 г. членовете на Съвета на директорите или свързани с тях лица не са сключвали с дружеството договори, които излизат извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия.

8. Наличие на клонове на предприятието:

Дружеството няма регистрирани клонове в страната и чужбина.

9. Използваните от предприятието финансови инструменти, експозицията на предприятието по отношение на ценовия, кредитния и ликвидния риск и риска на паричния поток:

Използваните от предприятието финансови инструменти и свързаните с тях рискове са оповестените в бел. 26 към индивидуалния финансов отчет на Дружеството.

10. Отговорности на ръководството

Според българското законодателство ръководството следва да изготвя доклад за дейността, както и финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на дружеството към края на годината, за неговите финансови резултати от дейността и за паричните потоци в съответствие с приложимата счетоводна рамка. Дружеството прилага за целите на отчитане по българското счетоводно законодателство Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейската комисията. Тази отговорност включва: разработване, внедряване и поддържане на система за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансови отчети, които да не съдържат съществени неточности, отклонения и несъответствия, независимо дали те се дължат на измама или на грешка; подбор и приложение на подходящи счетоводни политики; изготвяне на приблизителни счетоводни оценки, които са разумни при конкретните обстоятелства.

Ръководството потвърждава, че е действало съобразно своите отговорности и че финансовият отчет е изготвен в пълно съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Европейската комисия.

Ръководството също така потвърждава, че при изготвяне на настоящия доклад за дейността е представило вярно и честно развитието и резултатите от дейността на предприятието за изминалия период, както и неговото състояние и основните рискове, пред които е изправено. Ръководството е одобрило за издаване доклада за дейността и финансовия отчет за 2023 г.

град София, 18 юли 2024 г.

Никола Джомбини
/Изпълнителен Директор/

“Хан Омуртаг” АД

Индивидуален финансов отчет

за годината, завършваща на 31 декември 2023

С доклад на независимия одитор

Съдържание

Индивидуален отчет за финансовото състояние	1
Индивидуален отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.....	2
Индивидуален отчет за промените в собствения капитал	3
Индивидуален отчет за паричните потоци.....	4
Бележки към индивидуалния финансов отчет	6

Доклад на независимия одитор

Индивидуален отчет за финансовото състояние

В хиляди лева

	Бележка	31 декември 2023	31 декември 2022
Активи			
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	15	30,769	31,020
Нематериални активи	16	7	7
Вземания от свързани лица	30	15,150	15,040
Инвестиции	17	6	6
Отсрочени данъчни активи	18	1,043	698
Общо нетекущи активи		46,975	46,771
Материални запаси	19	36,959	44,574
Търговски и други вземания	20	9,726	9,257
Вземания от свързани лица	30	9,578	10,844
Текущи данъци за възстановяване		42	480
Пари и парични еквиваленти	21	557	806
Общо текущи активи		56,862	65,961
Общо активи		103,837	112,732
Собствен капитал			
Регистриран капитал	22	1,000	1,000
Премиен резерв		861	861
Резерви	22	199	199
Печалби и загуби		88,548	91,668
Общо собствен капитал		90,608	93,728
Пасиви			
Доходи на наети лица	23	361	314
Отсрочени приходи	24	1,519	1,900
Общо нетекущи пасиви		1,880	2,214
Търговски и други задължения	25	9,173	13,191
Задължения към свързани лица	30	1,581	1,958
Отсрочени приходи	24	381	392
Провизии	25	214	1,249
Общо текущи пасиви		11,349	16,790
Общо пасиви		13,229	19,004
Общо собствен капитал и пасиви		103,837	112,732

Бележките на страници 7 до 51 са неразделна част от този индивидуален финансов отчет.

Никола Джомбини
Изпълнителен директор

Съгласно доклад на независимия одитор „КПМГ Одит“ ООД

Добринка Калоянова
Управител

Наталия Стефанова
Съставител

Пламен Вълнев
Регистриран одитор, отговорен за одита

Индивидуален отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход

За годината, завършваща на 31 декември

В хиляди лева

	Бележка	2023	2022
Приходи	5	85,654	88,151
Отчетна стойност на продажбите	6	(79,859)	(82,790)
Брутна печалба		5,795	5,361
Други доходи	7	853	796
Разходи за продажба и дистрибуция	9	(7,961)	(7,357)
Административни разходи	10	(2,393)	(2,457)
Резултат от оперативна дейност		(3,706)	(3,657)
Финансови приходи	14	427	364
Финансови разходи	14	(119)	(111)
Нетни финансови приходи / (разходи)		308	253
Печалба/(Загуба) преди данъци		(3,398)	(3,404)
Данък	18	338	319
Печалба/(Загуба) за периода		(3,060)	(3,085)
Друг всеобхватен доход			
<i>Компоненти, които няма да бъдат впоследствие рекласифицирани в печалбата или загубата:</i>			
Преоценки на задължение по план с дефинирани доходи, нетно от данъци	18, 23	(60)	(31)
Друг всеобхватен доход за периода, нетно от данъци		(60)	(31)
Общо всеобхватен доход за периода		(3,120)	(3,116)

Бележките на страници 7 до 51 са неразделна част от този Индивидуален финансов отчет.

Никола Джомбини
Изпълнителен директор

Наталия Стефанова
Съставител

Съгласно доклад на независимия одитор „КПМГ Одит“ ООД

Добринка Калоянова
Управител

Пламсн Вълнев
Регистриран одитор, отговорен за одита

Индивидуален отчет за промените в собствения капитал

В хиляди лева	Бележка	Регистриран капитал	Премиен резерв	Резерви	Печалби и загуби	Общо собствен капитал
Баланс на 1 януари 2022		1,000	861	199	94,784	96,844
Всеобхватен доход						
Загуба за годината		-	-	-	(3,085)	(3,085)
Друг всеобхватен доход	23	-	-	-	(31)	(31)
Общо всеобхватен доход за годината		-	-	-	(3,116)	(3,116)
Баланс на 31 декември 2022	22	1,000	861	199	91,668	93,728
Баланс на 1 януари 2023		1,000	861	199	91,668	93,728
Всеобхватен доход						
Загуба за годината		-	-	-	(3,060)	(3,060)
Друг всеобхватен доход	23	-	-	-	(60)	(60)
Общо всеобхватен доход за годината		-	-	-	(3,120)	(3,120)
Баланс на 31 декември 2023	22	1,000	861	199	88,548	90,608

Бележките на страници 7 до 51 са неразделна част от този Индивидуален финансов отчет.

Никола Джомбини
Изпълнителен директор

Наталия Стефанова
Съставител

Съгласно доклад на независимия одитор „КПМГ Одит“ ООД

Добринка Калоянова
Управител

Пламен Вълнев
Регистриран одитор, отговорен за одита

Индивидуален отчет за паричните потоци

За годината, завършваща на 31 декември

В хиляди лева	Бележка	2023	2022
Парични потоци от оперативна дейност			
Печалба/(Загуба) за годината преди облагане с данъци		(3,398)	(3,404)
Корекции за:			
Разходи за амортизация	15,16	3,911	3,876
Оценка на материални запаси до нетна реализируема стойност, нетно	19	1,449	(986)
Загуба от продажба на дълготрайни активи		-	430
Обезценка на търговски и други вземания, нетно	20	27	(33)
Брак и липси на материални запаси	9,10	258	229
Приходи от лихви	14	(427)	(365)
Разходи за лихви	14	15	37
Приход от финансиране	7	(392)	(412)
		<u>1,443</u>	<u>(628)</u>
Изменение на:			
- материалните запаси		5,908	(22,034)
- търговски и други вземания		373	1,426
- търговски и други задължения		(3,190)	2,763
- провизии		(1,035)	(216)
Паричен поток от/(за) оперативна дейност		<u>3,499</u>	<u>(18,689)</u>
Платени данъци върху печалбата		-	(480)
Нетен паричен поток от/(за) оперативна дейност		<u>3,499</u>	<u>(19,169)</u>

Индивидуален отчет за паричните потоци (продължение)

За годината, завършваща на 31 декември

В хиляди лева	Бележка	2023	2022
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Придобиване на имоти, машини, съоръжения и оборудване		(4,097)	(7,977)
Постъпления от продажбата на имоти, машини, съоръжения и оборудване		-	112
Предоставени заеми на свързани лица	30	(36,159)	(34,804)
Възстановени заеми от свързани лица	30	36,049	61,930
Получени лихви	30	427	353
Нетен паричен поток от/(за) инвестиционна дейност		(3,780)	19,614
Паричен поток от финансова дейност			
Постъпления от заеми от свързани лица	30	3,072	9,417
Изплатени получени заеми на свързани лица	30	(3,072)	(9,417)
Платени лихви		(20)	(19)
Нетен паричен поток за финансова дейност		(20)	(19)
Нетно увеличение / (намаление) на пари и парични еквиваленти			
Пари и парични еквиваленти на 1 януари	21	749	323
Пари и парични еквиваленти на 31 декември	21	448	749

Бележките на страници 7 до 51 са неразделна част от този Индивидуален финансов отчет.

Никола Джомбини
Изпълнителен директор

Наталия Стефанова
Съставител

Съгласно доклад на независимия одитор КПМГ Одит ООД

Добринка Калоянова
Управител

Пламен Вълнев
Регистриран одитор, отговорен за одита

Бележки към индивидуалния финансов отчет

1. Статут и предмет на дейност.....	7
2. База за изготвяне	7
3. Промяна в значимите счетоводни политики	8
4. Използване на приблизителни оценки и преценки	9
5. Приходи	10
6. Отчетна стойност на продажбите	11
7. Други доходи	12
8. Квоти за емисии на парникови газове	12
9. Разходи за продажба и дистрибуция	12
10. Административни разходи	13
11. Разходи по елементи	13
12. Разходи за възнаграждения на наети лица	13
13. Разходи за амортизация	14
14. Финансови приходи и разходи.....	14
15. Имоти, машини, съоръжения и оборудване.....	15
16. Нематериални активи	16
17. Инвестиции.....	16
18. Данъци.....	17
19. Материални запаси.....	18
20. Търговски и други вземания	19
21. Пари и парични еквиваленти	20
22. Капитал и резерви	20
23. Доходи на наети лица	21
24. Отсрочени приходи.....	22
25. Търговски и други задължения	24
26. Финансови инструменти.....	245
27. Лизинг	31
28. Ангажименти за придобиване на имоти, машини, съоръжения и оборудване.....	31
29. Условни активи и пасиви	31
30. Свързани лица	32
31. Събития след датата на отчетния период.....	35
32. База за измерване	35
33. Съществени счетоводни политики	36
34. Нови стандарти и разяснения, които все още не са приложени	50

Бележки към финансовия отчет

1. Статут и предмет на дейност

“Хан Омуртаг” АД – Шумен (Дружеството) е регистрирано през 1997 г. в Търговския регистър като акционерно дружество с решение от 23.04.1997 г. на Шуменски окръжен съд, с ЕИК 837066828. С решение номер 1 от 03.11.2005 г. на Софийски градски съд се вписва промяна по партидата на Дружеството в следствие на смяна адреса на управление. Основен предмет на дейност на “Хан Омуртаг” АД е производството и търговия в страната и чужбина на фаянсови, подови плочки, гранитогрес, центрове и фризове.

Краен собственик на Дружеството е Мохоук Индъстрис Инк, Съединени Американски Щати. Мохоук Индъстрис Инк е регистрирано на Нюйоркската фондова борса (NYSE) с индекс МНК.

Мажоритарен акционер на дружеството е „Хан Аспарух“ АД. Предприятието майка на мажоритарния акционер „Тайлс Ко“ ЕООД изготвя консолидиран отчет.

Към 31 декември 2023 г. Дружеството се управлява от Съвет на директорите в състав:

- Никола Джомбини;
- Стоян Йорданов;
- Станимир Добрев.

Дружеството се представлява самостоятелно от изпълнителния директор Никола Джомбини.

2. База за изготвяне

(а) Съответствие

Този финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

Финансовият отчет, изготвен за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. е одобрен от Съвета на директорите на Дружеството на 18 юли 2024 г.

Това е индивидуален финансов отчет съгласно дефиницията в МСС 27 „Самостоятелни финансови отчети“. В съответствие с изискванията на МСФО 10 *Консолидирани финансови отчети*, „Хан Омуртаг“ АД не е задължено да изготвя консолидиран финансов отчет. Предприятието майка „Тайлс Ко“ ЕООД, изготвя консолидиран финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Европейския съюз, който ще бъде публикуван в Търговския регистър съгласно изискванията на Закона за счетоводството.

(б) Действащо предприятие

Настоящият финансов отчет е изготвен на принципа на действащото предприятие, приемайки че Дружеството е в състояние да продължи да извършва своята дейност в обзримо бъдеще.

Ръководството предвижда, че съществуващите капиталови ресурси и източници на финансиране - парични потоци от основна дейност и достъп до заеми от свързани лица, ще са достатъчни за ликвидните потребности на Дружеството през следващата година и не са налице събития или условия, които могат да поставят под съмнение възможността на Дружеството да продължи като действащо предприятие.

(в) Функционална валута и валута на представяне

Този Индивидуален финансов отчет е представен в Български лева (BGN), която е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са закръглени до хиляда, освен когато е посочено друго.

Бележки към финансовия отчет

3. Промяна в значимите счетоводни политики

Следните нови и променени стандарти и разяснения са в сила от 1 януари 2023 г., но те нямат значителен ефект върху индивидуалния финансов отчет на Дружеството:

(а) Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети и МСФО Практическо становище 2: Оповестяване на счетоводни политики (издадено на 12 февруари 2021 г.)

Въпреки че измененията не доведоха до промени в самите счетоводни политики, те повлияха на информацията за счетоводната политика, оповестена във финансовия отчет. Измененията изискват оповестяване на "съществени", а не на "значими" счетоводни политики.

Измененията също така предоставят насоки относно прилагането на същественост към оповестяването на счетоводните политики, като помагат на предприятията да предоставят полезна, специфична за предприятието счетоводна политика, от която потребителите се нуждаят, за да разберат друга информация във финансовия отчет. Ръководството прегледа счетоводните политики и актуализира информацията, оповестена в бележка 33 „Съществени счетоводни политики“ (2022 г.: „Значими счетоводни политики“) в някои случаи в съответствие с измененията.

(б) Изменения на МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочени данъци, свързани с активи и пасиви, произтичащи от единична сделка (издаден на 7 май 2021 г.)

Измененията стесняват обхвата на освобождаването от първоначално признаване, за да изключат трансакции, които пораждаат равни и компенсиращи се временни разлики - напр. задължения за лизинг и извеждане от експлоатация. Промените нямат ефект върху финансовия отчет на Дружеството.

(в) Международна данъчна реформа — правила по модела втори стълб (изменения на МСС 12), издадени на 23 май 2023 г.

Измененията предвиждат временно задължително изключение за отчитане на отсрочени данъци за допълнителния данък, което влиза в сила незабавно, и изискват нови оповестявания относно експозицията по втори стълб. Дружеството оперира в България, която е приела ново законодателство за прилагане на допълнителен глобален минимален данък. Дружеството очаква да бъде обложено с допълнителен данък във връзка с дейността си в България, където законоустановената данъчна ставка е 10%. Въпреки това, тъй като новоприетото данъчно законодателство в България е в сила едва от 1 януари 2024 г., няма текущ данъчен ефект за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. Дружеството е приложило временно задължително облекчение от счетоводното третиране на отсрочени данъци за ефектите на допълнителния данък и го отчита като текущ данък, когато е възникнал.

Към 31 декември 2023 г. Дружеството все още е в процес на оценка на потенциалната експозиция към данъци върху доходите от Модела на правила по втори стълб. Потенциалната експозиция към данъците върху дохода от Модела на правила по втори стълб по настоящем не е известна или разумно оценена. Дружеството очаква да бъде в състояние да отчете потенциалните ефекти в следващия си финансов отчет за периода, завършващ на 31 декември 2024 г.

(г) Промени на МСС 8 Счетоводни политики, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки: Определение на счетоводните приблизителни оценки (издадено на 12 февруари 2021 г.)

Бележки към финансовия отчет

4. Използване на приблизителни оценки и преценки

При изготвянето на този финансов отчет, ръководството е направило преценки, приблизителни оценки и допускания, които влияят на прилагането на счетоводните политики на Дружеството и на отчетените суми на активите и пасивите, приходите и разходите. Реалният резултат може да бъде различен от тези приблизителни оценки. Приблизителните оценки и основните допускания се преразглеждат текущо. Преразглеждането на приблизителните оценки се признава проспективно.

(а) Преценки

Информация за критични преценки, направени при прилагане на счетоводните политики, които имат най-значителен ефект върху признатите суми във финансовия отчет, се съдържа в следните бележки:

Бележка 27 – Лизинги, относно определяне на срока на договори за лизинг.

(б) Несигурност в допусканията и оценките

Информация за несигурност в допусканията и оценките, за които има значителен риск да доведат до съществени корекции в следващата финансова година, се съдържа в следните бележки:

- Бележка 15 – Имоти, машини, съоръжения и оборудване, относно полезния живот на имоти, машини, съоръжения и оборудване;
- Бележка 19 – Материални запаси, оценка на материални запаси до нетна възстановима стойност: ключови допускания, на които се основават балансовите стойности;
- Бележка 20 – Търговски вземания, оценяване на очаквани кредитни загуби за търговски вземания: основни допускания при определяне на средно-претеглената стойност на загубите.

Оценка на справедливи стойности

Някои от счетоводните политики и оповестявания на Дружеството изискват оценка на справедливи стойности за финансови и за не-финансови активи и пасиви.

Дружеството регулярно преглежда значителните ненаблюдаеми входящи данни и корекции на оценките. Ако се използва информация от трети страни за оценка на справедливи стойности, тогава получените доказателства се преглеждат, за да се подкрепи заключението, че такива оценки отговарят на изискванията на МСФО, включително нивото в йерархията на справедливите стойности, в което такива оценки трябва да бъдат класифицирани.

Когато оценява справедливата стойност на актив или пасив, Дружеството използва наблюдаеми данни, доколкото е възможно. Справедливите стойности се категоризират в различни нива в йерархията на справедливите стойности на базата на входящите данни в техниките за оценка, както следва:

- Ниво 1: котираны цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви.
- Ниво 2: входящи данни различни от котираны цени, включени в Ниво 1, които, пряко (т.е. като цени) или косвено (т.е. получени от цени), са достъпни за наблюдаване за актива или пасива.
- Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на наблюдаеми пазарни данни (ненаблюдаеми входящи данни).

Ако входящите данни, използвани за оценка на справедливата стойност на актива или пасива, могат да се категоризират в различни нива от йерархията на справедливите стойности, тогава оценката на справедливата стойност се категоризира в нейната цялост в това ниво от йерархията на справедливите стойности, чиято входяща информация е от значение за цялостната оценка.

Дружеството признава трансфери между нивата на йерархията на справедливите стойности към края на отчетния период, през който е станала промяната.

Повече информация за допусканията, направени при оценка на справедливите стойности, е включена в следните бележки:

Бележка 26 – Финансови инструменти.

Бележки към финансовия отчет

5. Приходи

(а) Категории приходи

Основните приходи на Дружеството са продажбата на фаянсови, подови плочки, гранитогрес, центрове и фризове.

<i>В хиляди лева</i>	2023	2022
Приходи от договори с клиенти	85,654	88,151
	85,654	88,151

(б) Разбивка на приходите по договори с клиенти

В следващата таблица приходите от договори с клиенти се разбиват по основни продукти и линии на услуги и време на признаване на приходите.

<i>В хиляди лева</i>	2023	2022
Основни линии продукти/услуги		
Продажба на продукция	77,511	79,412
Продажба на стоки	5,172	5,028
Продажба на материали	2,969	3,710
Продажба на услуги	2	1
	85,654	88,151
Време на признаване на приходите		
Приходи признавани в определен момент във времето	85,652	88,150
Приходи признавани в течение на времето	2	1
	85,654	88,151

Приходите от договори с клиенти са реализирани основно в България, държави от Европейския съюз и Балканския полуостров.

География на приходите

<i>В хиляди лева</i>		
Приходи, реализирани в страната	42,493	44,063
Приходи, реализирани извън България	43,161	44,088
	85,654	88,151

(в) Баланси по договори

Следващата таблица предоставя информация за вземанията и пасивите по договори с клиенти.

<i>В хиляди лева</i>	<i>Бележка</i>	31 декември 2023	31 декември 2022
Вземания, които са включени в „Търговски и други вземания“	20	9,503	8,803
Вземания, които са включени във „Вземания от свързани лица“	30	9,578	10,844
Пасиви по договор	25	(73)	(137)

Бележки към финансовия отчет

5. Приходи (продължение)

(г) Задължения за изпълнение и политики за признаване на приходи

Приходът се оценява на база на възнаграждението, определено в договора с клиента. Дружеството признава приход, когато прехвърля контрола върху стоката или услугата към клиента.

Следващата таблица предоставя информация за естеството и времето на удовлетворяване за задълженията за изпълнение в договорите с клиенти, включително съществени условия за плащане и свързаните политики за признаване на приходи.

Тип продукт/услуга	Естество и времеви параметри на удовлетворяване на задълженията за изпълнение, включително съществени условия за плащане	Признаване на приходи съгласно МСФО 15
Керамични продукти и стоки	Задължението за изпълнение в договорите с клиенти е доставката на фаянсови, подови плочки, гранитогрес, центрове и фризове. Прехвърлянето на контрола върху стоката към клиентите се осъществява според условията на доставка - в определен момент от времето. При продажба на продукцията, прехвърлянето на контрола обикновено се извършва, когато продуктът е напуснал склада на Дружеството, но за някои международни превози прехвърляне възниква при разтоварване на стоките на съответния превозвач в склада на клиента или при натоварване на стоките в пристанището на продавача.	Приходът се признава, когато стоките са напуснали складовете на Дружеството или са доставени в складовете на клиенти или са натоварени в пристанището на продавача. Дружеството признава като приход размера на продажбите, за които е вероятно да не бъде извършена корекция в стойността. В общия случай променливото възнаграждение представлява отстъпка към клиенти. Най-често договорите с клиенти се сключват за период от една година, като променливият елемент на възнаграждение в договорите се реализира към края на отчетния период.
Услуги	В случаите, в които услугата по транспорт се извършва след прехвърлянето на контрола върху стоката, е налично допълнително задължение за изпълнение. В тези случаи, частта от възнаграждението, отнасяща се за услугата по транспорт, се признава при изпълнение на допълнителното задължение за изпълнение. Възнаграждението се разпределя към задълженията за изпълнение спрямо самостоятелната цена на стоките и услугите.	Приходите се признават след извършване на съответната услуга.

6. Отчетна стойност на продажбите

В хиляди лева	2023	2022
Продукция	72,515	74,978
Продажби на стоки	4,216	4,190
Продажби на материали	3,128	3,622
	79,859	82,790

Бележки към финансовия отчет

7. Други доходи

<i>В хиляди лева</i>	<i>Бележка</i>	2023	2022
Отписани задължения		12	-
Излишъци от инвентаризация		34	-
Приходи от наем	27	279	302
Приходи от финансиране за дълготрайни активи	24	392	412
Други		136	82
		853	796

8. Квоти за емисии на парникови газове

Определените с доклада за равнището на активност безплатни квоти за емисии на парникови газове за 2023 година са 27,090 тона. Фактическите емисии за годината са 28,353 тона, което е потвърдено с верификационен доклад от 26.02.2024 г.

9. Разходи за продажба и дистрибуция

<i>В хиляди лева</i>	2023	2022
Транспорт	3,366	3,115
Рекламни услуги	124	57
Рекламни материали	71	52
Наеми	329	223
Други услуги	233	214
Разходи за амортизация	548	480
Разходи за материали	321	499
Брак и липси на материални запаси	138	169
Разходи за персонал	2,338	2,123
Обезценка на вземания	27	53
Комисионни във връзка с продажби	67	64
Мостри	84	31
Софтуерни услуги	73	74
Отписани вземания	1	-
Други	241	203
	7,961	7,357

Бележки към финансовия отчет

10. Административни разходи

В хиляди лева	2023	2022
Краткосрочни наеми	148	158
Разходи за възнаграждения на персонала и мениджмънта	1,227	1,255
Разходи за данъци и такси	19	20
Разходи за амортизация	43	38
Охранителни услуги	358	308
Разходи за одит и счетоводни услуги	88	90
Консултантски услуги	31	61
Други услуги	136	300
Разходи за материали	85	107
Софтуерни услуги	50	39
Брак и липси на имоти, машини, съоръжения и оборудване и материални запаси	120	60
Рекламни материали	-	3
Други	88	18
	2,393	2,457

11. Разходи по елементи

В хиляди лева	Бележка	2023	2022
Изменение на балансите на готова продукция и незавършено производство		3,481	(15,696)
Себестойност на продадени стоки	6	4,216	4,190
Себестойност на продадени материали	6	3,128	3,622
Суровини и материали		52,227	75,709
Външни услуги и други разходи		9,502	7,866
Възнаграждения на наети лица	12	13,748	13,037
Разходи за амортизации	13, 15, 16	3,911	3,876
Общо отчетна стойност на продажбите, разходи за продажба и дистрибуция, административни и други разходи		90,213	92,604

С решения №739 от 26 октомври, №771 от 6 ноември и №885 от 16 декември 2021 г. Министерски съвет прие програма за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия. Периода на подпомагане обхваща от 1 октомври до края на 2022 г. Тези държавни помощи, отчетени от Дружеството през 2023 г. са в размер на 325 хил. лв. (2022г.: 6,887 хил. лв.), и са представени в намаление на разходите за електрическа енергия през периода и съответно в намаление на себестойността на продукцията.

12. Разходи за възнаграждения на наети лица

В хиляди лева	2023	2022
Заплати и възнаграждения	10,920	10,235
Задължителни социални и други осигуровки	2,041	2,032
Разходи, свързани с платен годишен отпуск	787	770
	13,748	13,037

Средно-списъчният брой на персонала през 2023 г. възлиза на 511 човека (2022 г.: 521 човека).

Бележки към финансовия отчет

13. Разходи за амортизация

<i>В хиляди лева</i>	<i>Бележка</i>	2023	2022
Себестойност на произведената продукция		3,320	3,358
Разходи по продажбите	9	548	480
Административни разходи	10	43	38
	15, 16	3,911	3,876

14. Финансови приходи и разходи

Признати в печалби и загуби

<i>В хиляди лева</i>	<i>Бележка</i>	2023	2022
Лихвен приход от предоставени заеми	30	427	364
Финансови приходи		427	364
Лихвени разходи по финансови пасиви отчитани по амортизирана стойност	30	(6)	(28)
Разходи за лихви по задължения на наети лица	23	(9)	(9)
Нетни загуби от валутни курсови разлики		(75)	(49)
Други финансови разходи		(29)	(25)
Финансови разходи		(119)	(111)
Нетни финансови приходи/(разходи) признати в печалби и загуби		308	253

Бележки към финансовия отчет

15. Имоти, машини, съоръжения и оборудване

(а) Равнение на измененията в балансовата стойност

<i>В хиляди лева</i>	Земя и сгради	Съоръжения и оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	В процес на изграждане	Общо
Отчетна стойност						
Баланс към 1 януари 2022	12,555	55,429	4,735	3,775	3,359	79,853
Придобити активи	-	-	-	-	5,775	5,775
Трансфери	50	8,041	63	96	(8,250)	-
Отписани активи	-	(935)	-	-	-	(935)
Баланс към 31 декември 2022	12,605	62,535	4,798	3,871	884	84,693
Баланс към 1 януари 2023	12,605	62,535	4,798	3,871	884	84,693
Придобити активи	-	-	-	-	3,660	3,660
Трансфери	273	1 679	338	739	(3 029)	-
Отписани активи	-	-	(63)	-	-	(63)
Баланс към 31 декември 2023	12,878	64,214	5,073	4,610	1,515	88,290
Амортизация и загуби от обезценка						
Баланс към 1 януари 2022	3,668	39,162	4,322	3,586	-	50,738
Амортизация за годината	368	3,267	116	125	-	3,876
Загуби от обезценка	-	(480)	-	-	-	(480)
Отписани активи	-	(461)	-	-	-	(461)
Баланс към 31 декември 2022	4,036	41,488	4,438	3,711	-	53,673
Баланс към 1 януари 2023	4,036	41,488	4,438	3,711	-	53,673
Амортизация за годината	374	3,226	129	182	-	3,911
Отписани активи	-	-	(63)	-	-	(63)
Баланс към 31 декември 2023	4,410	44,714	4,504	3,893	-	57,521
Балансова стойност						
Към 1 януари 2022	8,887	16,267	413	189	3,359	29,115
Към 31 декември 2022	8,569	21,047	360	160	884	31,020
Към 31 декември 2023	8,468	19,500	569	717	1,515	30,769

(б) Заложени активи

Към 31 декември 2023 г. няма заложени имоти, машини, съоръжения и оборудване на Дружеството.

(в) Приета стойност

Дълготрайните материални активи, с изключение на земите и сградите, са преоценени до справедлива стойност към 1 януари 2003. Оставащият им полезен живот също е преизчислен към тази дата. Към датата на преминаване към МСФО (1 януари 2005 г.) тази стойност е била определена за тяхната приета стойност към тази дата.

(г) Единица генерираща парични потоци

Ръководството не определя Дружеството като отделна единица генерираща парични потоци за целите на тестване на активите за обезценка, тъй като бизнеса на групата се управлява интегрирано на нивото на групата „Хан Аспарух“ в България и тестването за обезценка е на нивото на компанията майка.

Бележки към финансовия отчет

16. Нематериални активи

Равнение на измененията в балансовата стойност

<i>В хиляди лева</i>	Софтуер	Лицензи и търговски марки	В процес на развитие	Общо
Отчетна стойност				
Баланс към 1 януари 2022	230	67	7	304
Придобити активи	-	-	-	-
Баланс към 31 декември 2022	230	67	7	304
Баланс към 1 януари 2023	230	67	7	304
Придобити активи	-	-	-	-
Баланс към 31 декември 2023	230	67	7	304
Амортизация				
Баланс към 1 януари 2022	230	67	-	297
Амортизация за годината	-	-	-	-
Баланс към 31 декември 2022	230	67	-	297
Баланс към 1 януари 2023	230	67	-	297
Амортизация за годината	-	-	-	-
Баланс към 31 декември 2023	230	67	-	297
Балансова стойност				
Към 1 януари 2022	-	-	7	7
Към 31 декември 2022	-	-	7	7
Към 31 декември 2023	-	-	7	7

17. Инвестиции

В хиляди лева

	2023		2022	
	Размер на съучастие (хил. лв.)	Процент на съучастие	Размер на съучастие (хил. лв.)	Процент на съучастие
Дъщерни предприятия:				
„Каи Керамика“ Гърция	6	100%	6	100%
Общо инвестиции	6	100%	6	100%

Към 31 декември 2023 г. Ръководството на Дружеството извърши преглед на възстановимата стойност на инвестицията си. На база на реализираните финансови резултати на дъщерното си дружество, Ръководството счита, че не са налице индикации за обезценка на инвестицията.

Бележки към финансовия отчет

18. Данъци

(а) Данъци признати в печалби и загуби

В хиляди лева	2023	2022
Текущ данък		
Данък за текущата година	-	-
Отсрочен данък		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	(338)	(319)
Общо разходи за данъци	(338)	(319)

(б) Данъци признати в друг всеобхватен доход (ДВД)

За годината, приключваща на 31 декември

В хиляди лева	2023			2022		
	Преди данъци	Данъчен (разход) приход	Нетно от данъци	Преди данъци	Данъчен (разход) приход	Нетно от данъци
Актьорски (печалби)/ загуби по планове с дефинирани доходи	67	(7)	60	34	(3)	31
	67	(7)	60	34	(3)	31

(в) Обяснение на ефективната данъчна ставка

В хиляди лева	2023	2023	2022	2022
Печалба/(Загуба) за периода		(3,060)		(3,085)
Общо разходи за данъци		(338)		(319)
Печалба/(Загуба) преди данъци		(3,398)		(3,404)
Корпоративен данък, базиран на законовата данъчна ставка	10%	(340)	10%	(340)
Непризнати разходи за данъчни цели	-0,05%	2	-0,62%	21
	9,95%	(338)	9,37%	(319)

Съответните данъчни периоди на Дружеството могат да бъдат обект на проверка от Данъчните органи до изтичането на 5 години от края на годината, в която е подадена декларация или е следвало да бъде подадена декларация, като могат да бъдат наложени допълнителни данъчни задължения или глоби съобразно интерпретирането на данъчното законодателство. На ръководството на Дружеството не са известни обстоятелства, които биха могли да доведат до възникване на допълнителни съществени задължения в тази област.

Бележки към финансовия отчет

18. Данъци (продължение)

(г) Признати отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъчни активи и пасиви се дължат на следните позиции:

В хиляди лева	Активи		Пасиви		Нетно	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Имоти, машини и съоръжения	190	-	-	(150)	190	(150)
Обезценка на вземания	89	87	-	-	89	87
Материални запаси	543	398	-	-	543	398
Задължения по неползвани отпуски	148	130	-	-	148	130
Задължения за доходи на персонала при пенсиониране	36	32	-	-	36	32
Неизплатени хонорари на физически лица	16	23	-	-	16	23
Провизии	21	125	-	-	21	125
Данъчни загуби за пренасяне	-	53	-	-	-	53
Данъчни (активи) пасиви	1,043	848	-	(150)	1,043	698

Приложимата данъчна ставка е тази, определена със Закона за корпоративното подоходно облагане, която е в размер на 10% (2022 г.: 10%).

(д) Движения на отсрочените данъци

В хиляди лева	Баланс 1 януари 2022	Признати в печалби и загуби	Признати в ДВД	Баланс 31 декември 2022	Признати в печалби и загуби	Признати в ДВД	Баланс 31 декември 2023
Имоти, машини и съоръжения	(558)	408	-	(150)	340	-	190
Обезценка на Имоти, машини и съоръжения	48	(48)	-	-	-	-	-
Обезценка на вземания	90	(3)	-	87	2	-	89
Материални запаси	497	(99)	-	398	145	-	543
Задължения по неползвани отпуски	101	29	-	130	18	-	148
Задължения във връзка с пенсиониране	29	-	3	32	(3)	7	36
Провизии за задължения	146	(21)	-	125	(104)	-	21
Неизплатени хонорари	23	-	-	23	(7)	-	16
Данъчни загуби за пренасяне	-	53	-	53	(53)	-	-
	376	319	3	698	338	7	1,043

19. Материални запаси

В хиляди лева	2023	2022
Материали	13,686	15,989
Готова продукция	27,911	31,633
Незавършено производство	135	145
Стоки	300	327
Материали на път	360	464
Корекция на материални запаси до нетна реализируема стойност	(5,433)	(3,984)
	36,959	44,574

Бележки към финансовия отчет

19. Материални запаси (продължение)

Материални запаси, отчитани по нетна реализуема стойност

<i>В хиляди лева</i>	2023	2022
Материали за производство	2,659	1,968
Готова продукция	8,841	19,097
Стоки	291	211
	11,791	21,276

Обезценка на материални запаси към 31 декември:

<i>В хиляди лева</i>	2023	2022
Материали за производство	(1,984)	(1,725)
Готова продукция	(3,283)	(2,085)
Стоки	(166)	(173)
	(5,433)	(3,983)

Обезценка на материални запаси през годината:

<i>В хиляди лева</i>	2023	2022
Материали за производство	(507)	(348)
Готова продукция	(2,238)	(924)
Стоки	(6)	(3)
	(2,751)	(1,275)

Реинтегриране на обезценка на материални запаси през годината:

<i>В хиляди лева</i>	2023	2022
Материали за производство	249	286
Готова продукция	1,040	1,942
Стоки	13	33
	1,302	2,261

20. Търговски и други вземания

<i>В хиляди лева</i>	<i>Бележка</i>	2023	2022
Търговски вземания		9,503	8,803
Обезценка на търговски вземания		(890)	(863)
Съдебни и присъдени вземания		580	516
Обезценка на съдебни и присъдени вземания		(516)	(516)
Предоставени аванси		398	667
Предоставени гаранции		28	29
Предплатени разходи и разходи за бъдещи периоди		506	247
Данъци за възстановяване		117	374
		9,726	9,257
<i>в т. ч. финансови инструменти</i>			
Търговски вземания		9,503	8,803
Обезценка на търговски вземания		(890)	(863)
Предоставени гаранции		28	29
		8,641	7,969

Бележки към финансовия отчет

21. Пари и парични еквиваленти

<i>В хиляди лева</i>	2023	2022
Пари в разплащателни сметки	447	748
Пари в брой	1	1
Пари и парични еквиваленти в отчета за паричните потоци	448	749
Блокирани парични средства	109	57
Общо парични средства в отчета за финансовото състояние	557	806

Блокираните парични средства представляват депозити във връзка с издадена банкова гаранция и открит акредитив.

22. Капитал и резерви

(а) Регистриран капитал и премияен резерв

Регистриран капитал

Към 31 декември 2023 г. регистрирания капитал включва 1,000,000 броя акции (2022: 1,000,000). Всички акции са с номинал от 1 лв.

Дружественият капитал е със следната структура: 98.97% собственост на “Хан Аспарух” АД гр. Исперих и 1.03% собственост на други юридически и физически лица.

Печалби и загуби

Редът за разпределение на печалбите и загубите е предвиден в Търговския закон и дружествения договор.

	Обикновени акции	
<i>В брой акции</i>	2023	2022
Издадени към 1 януари	1,000,000	1,000,000
Издадени към 31 декември – напълно изплатени	1,000,000	1,000,000

(б) Характер и цел на резервите

(i) *Общи резерви*

Общите резерви подлежат на разпределение по реда, предвиден в Търговския закон и дружествения договор.

<i>В хиляди акции</i>	2023	2022
Законови резерви	100	100
Други резерви	99	99
	199	199

(в) Управление на капитала

Политиката на Съвета на директорите е да се поддържа силна капиталова база, така че да се поддържа доверието на инвеститорите, кредиторите и на пазара като цяло, и да могат да се осигурят условия за развитие на бизнеса в бъдеще. Съветът на директорите следи възвръщаемостта на капитала, която Дружеството определя като резултата от оперативната дейност, разделен на общия капитал на акционерите, с изключение на привилегирани акции подлежащи на обратно изкупуване. Съветът на директорите следи нивото на дивидентите за обикновените акционери.

През годината не е имало промени в подхода за управлението на капитала на Дружеството.

Бележки към финансовия отчет

23. Доходи на наети лица

Задължения за планове с дефинирани доходи при пенсиониране

Дружеството има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионира в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на Труда (КТ) в България. Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител, придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две брутни работни заплати. В случай, че работникът или служителът има натрупан стаж от десет и повече години към датата на пенсиониране, обезщетението е в размер на шест брутни работни заплати.

Признатото задължение за обезщетения при пенсиониране към 31 декември 2023 година възлиза на 361 хиляди лева, като е използван кредитният метод на прогнозираните единици. Приблизителният размер на условните задължения към 31 декември 2022 година и разходите за заплати на служителите за 2022 и 2023 година се основават на актюерски доклад, при който са използвани следните параметри и предположения:

- Норма на дисконтиране: 3.00% (2022: 3.00%)
- Очаквано увеличение на заплатите: 2% за първата година и 1% годишно за целия останал период до момента на придобиване на пенсионни права (2022: 2% за първата година и 1% годишно за целия останал период до момента на придобиване на пенсионни права)
- Вероятност за предсрочно напускане - 15.00%
- Дата на пенсиониране: съгласно разпоредбите за прослужено време и възраст

Очаквана продължителност на живот: съгласно статистически данни на Националния статистически институт за периода 2010-2022.

Движения на настоящата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи

В хиляди лева	2023	2022
Настояща стойност на задълженията към 1 януари	314	292
Платени суми	(62)	(48)
Разходи за настоящи услуги и лихви (виж по-долу)	42	36
Актюерски (печалби) и загуби признати в друг всеобхватен доход	67	34
Настояща стойност на задълженията към 31 декември	361	314

Разходи признати в печалби и загуби

В хиляди лева	2023	2022
Стойност на придобитите права през годината	33	27
Лихви върху задължението	9	9
	42	36
Разходи признати в друг всеобхватен доход	2023	2022
В хиляди лева		
Актюерски (печалби) / загуби	67	34
	67	34

Разходите са признати в следните позиции от отчета за печалби и загуби:

В хиляди лева	2023	2022
Разходи за лихви	9	9
Административни разходи	33	27
	42	36

Бележки към финансовия отчет

23. Доходи на наети лица (продължение)

Анализ на чувствителността

Изчислението на задълженията по план с дефинирани доходи се влияе от промените в актюерските преценки, изброени по-горе. Следната таблица обобщава ефекта от изменение в актюерските предположения с 1% върху задълженията по плана в края на отчетния период.

Ефект в хиляди лева	Задължение по план с дефинирани доходи	
	Увеличение	Намаление
Дисконтов процент (използван: 3.00%; изменение +/-1%)	(12)	14
Бъдещо увеличение на заплатите (използван процент: 2,00%; изменение +/-1%)	15	(14)
Вероятност за предсрочно оттегляне (използван процент 15%; изменение +/-1%)	(16)	18
Бъдеща смъртност (използвана таблица за смъртността; изменение +/- 1 год)	(3)	3

Въпреки че анализа не взема пред вид пълното разпределение на паричните потоци очаквани по плана, той предоставя приближение за чувствителността на изложените допускания.

24. Отсрочени приходи

В хиляди лева	2023	2022
Безвъзмездни суми предоставени от държавата	1,900	2,292
	1,900	2,292
Нетекущи	1,519	1,900
Текущи	381	392
	1,900	2,292

През 2010 г. Дружеството е получило предплащане по проект по договор за безвъзмездна помощ за технологична модернизация в размер на 939 хил. лв., които да бъдат реализирани през следващия период. Във връзка с този проект към 31 декември 2011 г. Дружеството е получило ефективно плащане по договора в размер на 3,540 хил. лв. Технологичната модернизация по проекта е приключила в началото на 2011 година и сумата по проекта, призната като приходи за бъдещи периоди, се амортизира през целия срок на полезен живот на свързаните имоти, машини, съоръжения и оборудване. През 2023 година Дружеството е отчело по този проект безвъзмездно финансиране в размер на 185 хил. лв. (2022: 206 хил. лв.) признат като друг приход (виж бел. 7). Салдото на приходите за бъдещи периоди по договора към 31 декември 2023 е 657 хил. лв. (31.12.2022: 842 хил. лв.).

През 2012 година Дружеството е сключило трети договор за безвъзмездна помощ с цел технологична модернизация на производството. Във връзка с този проект към 31 декември 2012 година Дружеството е получило предплащане в размер на 800 хил. лв. Дружеството е обезпечило полученият аванс с банкова гаранция в размер на 800 хил. лв., издадена през 2012 година. Технологичната модернизация по проекта е приключила в средата на 2013 година и сумата по проекта, призната като приходи за бъдещи периоди, се амортизира през целия срок на полезен живот на свързаните имоти, машини, съоръжения и оборудване. През 2023 година Дружеството е отчело по този проект безвъзмездно финансиране в размер на 166 хил. лв. (2022: 167 хил. лв.) признат като друг приход. Салдото на приходите за бъдещи периоди по договора към 31 декември 2023 е 1,024 хил. лв. (31.12.2022: 1,190 хил. лв.).

Бележки към финансовия отчет

24. Отсрочени приходи (продължение)

През 2013 година Дружеството е сключило договор за безвъзмездна помощ с цел подобряване факторите на работната среда. Във връзка с този проект към 31 декември 2013 година Дружеството е изпълнило условията. През 2023 година Дружеството е отчетало по този проект безвъзмездно финансиране в размер на 2 хил. лв. (2022: 2 хил. лв.) признат като друг приход. Салдото на приходите за бъдещи периоди по договора към 31 декември 2023 е 0 лв. (31.12.2022: 2 хил. лв.)

През 2013 година Дружеството е сключило договор за безвъзмездна помощ по процедура „Внедряване на иновации в предприятията”. Във връзка с този проект към 31 декември 2014 година Дружеството е признало вземане и приходи за бъдещи периоди за стойността на очакваното финансиране в размер на 1,050 хил. лв., тъй като е изпълнило условията по договора и очаква плащане. Плащането е получено през януари 2015 година в пълен размер. През 2023 година Дружеството е отчетало по този проект безвъзмездно финансиране в размер на 12 хил. лв. (2022: 12 хил. лв.) признат като друг приход. Салдото на приходите за бъдещи периоди по договора към 31 декември 2023 е 76 хил. лв. (31.12.2022: 88 хил. лв.).

През 2013 година Дружеството е сключило договор за финансиране по проект за енергийна ефективност. Общата стойност на финансирането е 294 хил. лева. През 2023 година Дружеството е отчетало по този проект безвъзмездно финансиране в размер на 18 хил. лв. (2022: 17 хил. лв.) признат като друг приход. Салдото на приходите за бъдещи периоди по договора към 31 декември 2023 е 111 хил. лв. (31.12.2022: 129 хил. лв.).

През 2017 година Дружеството е сключило договор за безвъзмездна финансова помощ по процедура "Добри и безопасни условия на труд", проект BG05M-9OP001-1.008-1374. Общата стойност на финансирането е 235 хил. лева. През м. ноември 2018 година Дружеството е получило плащане в размер на 174 хил. лв. Отчетеният приход от финансиране за 2023 г. е 9 хил. лв. (2022: 8 хил. лв.). Салдото на приходите за бъдещи периоди по договора към 31 декември 2023 е 32 хил. лв. (31.12.2022: 41 хил. лв.).

Бележки към финансовия отчет

25. Търговски и други задължения

Търговски задължения

<i>В хиляди лева</i>	<i>Бележка</i>	2023	2022
Задължения към доставчици		6,071	10,172
Задължения към персонала и социалното осигуряване		2,815	2,731
Задължения към бюджета		98	100
Задължения към застрахователи		27	27
Други задължения		89	24
Пасиви по договори с клиенти – задължения по получени авансови плащания от клиенти		73	137
		9,173	13,191
<i>в т. ч. финансови инструменти</i>	<i>26</i>		
Задължения към доставчици		6,071	10,172
	<i>26</i>	6,071	10,172

Експозицията на Дружеството към валутен и ликвиден риск свързан с търговски и други задължения е оповестена в бележка 26.

Провизии

<i>В хиляди лева</i>	Квоти за емисии CO2
Баланс на 1 януари 2023	1,249
Признати през периода	214
Отписани през периода	(1,249)
Баланс към 31 декември 2023	214
Нетекущи	
Текущи	214
Баланс към 31 декември 2023	214

Към 31 декември 2023 г., Дружеството е признало провизия за задължението си да предостави на МОСВ необходимите квоти за въглеродни емисии CO2 във връзка с четвърта фаза на Европейската схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове (ЕСТЕ), обхващаща периода 2021-2030 г.

Бележки към финансовия отчет

26. Финансови инструменти

(а) Счетоводни класификации и справедливи стойности

Ръководството е извършило анализ на краткосрочните финансови инструменти, по които Дружеството е страна към датата на финансовия отчет, за да бъдат определени техните справедливи стойности и съответните им нива в йерархията на справедливите стойности.

Дружеството не е страна по финансови инструменти, които се отчитат по справедлива стойност към 31 декември 2023 г. и към 31 декември 2022 г.

Ръководството счита, че балансовите стойности на финансовите инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност са разумно приближение на техните справедливи стойности.

Не са оповестени справедливите стойности за финансовите инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност.

Ръководството е направило анализ за определяне на справедливите стойности на дългосрочните финансови инструменти, по които Дружеството е страна. Ръководството счита, че дългосрочните финансови инструменти отговарят на критериите за класифициране в трето ниво на йерархията на справедливите стойности.

(б) Управление на финансовия риск

Дружеството има експозиция към следните рискове от употребата на финансови инструменти:

- кредитен риск;
- ликвиден риск;
- пазарен риск.

(i) Общи положения за управление на риска

Съветът на директорите носи отговорността за установяване и управление на рисковете, с които се сблъсква Дружеството.

Политиката на Дружеството за управление на риска е развита така, че да идентифицира и анализира рисковете, с които се сблъсква Дружеството, да установява лимити за поемане на рискове и контроли, да наблюдава рисковете и съответствието с установените лимити. Тези политики подлежат на периодична проверка с цел отразяване на настъпили изменения в пазарните условия и в дейността на Дружеството. Дружеството, чрез своите стандарти и процедури за обучение и управление, цели да развие конструктивна контролна среда, в която всички служители разбират своята роля и задължения.

Съветът на директорите на Дружеството следи как ръководството осигурява съответствие с политиките за управление на риска, и преглежда адекватността на рамката за управление на риска по отношение на рисковете, с които се сблъсква Дружеството.

(ii) Кредитен риск

Кредитният риск за Дружеството се състои от риск от финансова загуба ако клиент или страна по финансов инструмент не успее да изпълни своите договорни задължения. Кредитният риск произтича основно от вземания от клиенти и инвестиции във финансови инструменти.

Балансовата стойност на финансовите активи представлява максималната кредитна експозиция.

Максималната кредитна експозиция към датата на отчета е:

В хиляди лева	Бележка	2023	2022
Търговски вземания от свързани лица	30	9,578	10,844
Предоставени заеми на свързани лица	30	15,150	15,040
Търговски и други вземания	20	8,613	7,940
Предоставени гаранции	20	28	29
Пари и парични еквиваленти, без пари в брой	21	447	748
		33,816	34,601

Бележки към финансовия отчет

26. Финансови инструменти (продължение)

(б) Управление на финансовия риск (продължение)

(ii) Кредитен риск (продължение)

Търговски и други вземания

Експозицията към кредитен риск е в резултат на индивидуалните характеристики на отделните клиенти. Тази експозиция също така може да зависи от риск от неплащане присъщ за индустрията или за съответната държава.

Кредитната политика на Дружеството предвижда всеки нов клиент поотделно да се проучва за кредитоспособност преди стандартните за Дружеството условия за плащане и доставка да се предложат. Анализът на Дружеството включва, но не се ограничава с външни рейтинги, където са налични такива, и препоръки от банки в някои случаи. Дружеството установява лимити за покупка от всеки свои клиент. Тези лимити се преглеждат на ежемесечна база. Клиенти, които не отговарят на изисквания показател за кредитоспособност на Дружеството могат да извършват сделки с Дружеството само с предплащане.

Дружеството продава като изисква обезпечение под форма на запис на заповед. Дружеството признава обезценка, която представлява неговата приблизителна оценка за очакваните кредитни загуби по отношение на търговските и други вземания.

Кредитния риск по отношение на вземанията от свързани лица се управлява от ръководството на групата и е минимален.

Максималната експозиция към кредитен риск за търговски и други вземания към отчетната дата по географски региони е, както следва:

В хиляди лева	Балансова стойност	
	2023	2022
В страната	7,779	9,589
В други държави от Европейския съюз (ЕС)	8,471	7,644
В държави извън ЕС	1,941	1,551
	18,191	18,784

Максималната експозиция към кредитен риск за търговски и други вземания към отчетната дата по вид клиенти е както следва:

В хиляди лева	Балансова стойност	
	2023	2022
Клиенти по продажби на едро	18,191	18,784
	18,191	18,784

Обезценка

Времето на структура на търговските и съдебни и присъдени вземания на дружеството към датата на отчета е:

В хиляди лева	2023	2023	2022	2022
	Брутна сума	Обезценка	Брутна сума	Обезценка
Недължими	12,491	-	13,713	(18)
С период от 0-90 дни	4,737	-	4,481	(37)
От 90-180 дни	936	(126)	364	(60)
Над 180 дни	1,433	(1,280)	1,605	(1,264)
	19,597	(1,406)	20,163	(1,379)

Бележки към финансовия отчет

26. Финансови инструменти (продължение)

(б) Управление на финансовия риск (продължение)

(ii) Кредитен риск (продължение)

Търговски и други вземания (продължение)

Движението в обезценка за търговски и други вземания през годината е както следва:

В хиляди лева

**Очаквани
кредитни загуби**

Баланс към 1 януари 2022	(1,412)
Признати загуби от обезценка	(272)
Реинтегриране на обезценка	258
Отписана обезценка	47
Баланс към 31 декември 2022	(1,379)
Баланс към 1 януари 2023	(1,379)
Признати загуби от обезценка	(292)
Реинтегриране на обезценка	265
Отписана обезценка	-
Баланс към 31 декември 2023	(1,406)

Дружеството е изложено на кредитен риск, тъй като има значителна експозиция на търговските си вземания. Ръководството на Дружеството е установило кредитна политика и експозицията към кредитен риск се наблюдава постоянно. Дружеството не изисква обезпечение по отношение на финансовите активи.

Към датата на отчета няма значителна концентрация на кредитен риск. Максималната експозиция към кредитен риск е представена чрез остатъчната стойност на всеки финансов актив в Отчета за финансовото състояние.

Гаранции

По-долу са договорните падежи на финансови пасиви, включително очаквани плащания на лихви, изключващи ефекта от договорености за нетиране:

Бележки към финансовия отчет

26. Финансови инструменти (продължение)

(б) Управление на финансовия риск (продължение)

(iii) Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът, че Дружеството ще има трудности при изпълнение на задълженията, свързани с финансовите пасиви, които се уреждат в пари или чрез друг финансов актив. Подходът на Дружеството за управление на ликвидността е да се осигури, доколкото е възможно, че винаги ще има достатъчно ликвидност, за да изпълни задълженията си, както при нормални, така и при стресови условия, както и без да се понесе неприемливи загуби или да се навреди на репутацията на Дружеството.

Дружеството прави финансово планиране, с което да посрещне изплащането на разходи и текущите си задължения за период от 60 дни, включително обслужването на финансовите задължения.

По-долу са договорните падежи на финансови пасиви, включително очаквани плащания на лихви, изключващи ефекта от договорености за нетиране:

31 декември 2023

В хиляди лева	Балансова стойност	Договорни парични потоци	До 6 месеца	6-12 месеца	1-2 години	2-5 години	Повече от 5 години
Недеривативни финансови задължения							
Търговски и други задължения	(6,071)	(6,071)	(6,071)	-	-	-	-
Търговски задължения към свързани лица	(1,581)	(1,581)	(1,581)	-	-	-	-
	(7,652)	(7,652)	(7,652)	-	-	-	-

31 декември 2022

В хиляди лева	Балансова стойност	Договорни парични потоци	До 6 месеца	6-12 месеца	1-2 години	2-5 години	Повече от 5 години
Недеривативни финансови задължения							
Заеми от свързани лица	(14)	(14)	(14)	-	-	-	-
Търговски и други задължения	(10,172)	(10,172)	(10,172)	-	-	-	-
Търговски задължения към свързани лица	(1,943)	(1,943)	(1,943)	-	-	-	-
	(12,129)	(12,129)	(12,129)	-	-	-	-

Не се очаква, че паричните потоци включени в падежния анализ могат да възникнат значително по-рано или на значително различни суми.

Бележки към финансовия отчет

26. Финансови инструменти (продължение)

(б) Управление на финансовия риск (продължение)

(iv) Пазарен риск

Пазарен риск е рискът при промяна на пазарните цени, като курс на чуждестранна валута, лихвени проценти или цени на капиталови инструменти, доходът на Дружеството или стойността на неговите инвестиции да бъдат засегнати. Целта на управлението на пазарния риск е да се контролира експозицията към пазарен риск в приемливи граници като се оптимизира възвръщаемостта.

Валутен риск

Дружеството е изложено на валутен риск при покупки и/или продажби във валута, различна от функционалната валута - BGN. Такива сделки са деноминирани предимно в (EUR), (USD) и (RON). От 1999 г. обменният курс на Българския лев (BGN) е фиксиран към евро (EUR). Обменният курс е BGN 1.95583 / EUR 1.0.

По отношение на паричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранни валути, политиката на Дружеството е да поддържа нетната си експозиция на приемливо ниво чрез определяне на кратки кредитни периоди и актуализация на продажните цени, когато е необходимо, за да се изгледят временните дисбаланси.

Нетната експозиция на Дружеството в румънски леи е относително значителна към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г. Въпреки това Ръководството на Дружеството е направило преценка, че валутния риск е незначителен на база на информация за исторически наблюдавани и прогнозни данни и за измененията на валутните курсове на тези валути спрямо българския лев.

Нетната експозиция в други валути извън българския лев, евро и румънски леи са незначителни към 31 декември 2023 г. и към 31 декември 2022 г.

Експозиция към валутен риск

Експозицията на Дружеството към валутен риск е както следва на базата на условни суми:

В хиляди	RON	USD	GBP	RON	USD	GBP
	31 декември 2023			31 декември 2022		
Парични средства	132	2	1	-	5	1
Търговски вземания	12,982	-	-	8,910	-	3
Търговски задължения	(4)	(6)	(6)	(37)	(86)	-
Брутна експозиция	13,110	(4)	(5)	8,873	(81)	4

Следните значими обменни курсове са приложими през годината:

	Среден курс		Курс към отчетната дата	
	2023	2022	2023	2022
BGN				
RON	0.40	0.40	0.39	0.40
USD	1.81	1.86	1.77	1.83
GBP	2.25	2.30	2.25	2.21

Бележки към финансовия отчет

26. Финансови инструменти (продължение)

(б) Управление на финансовия риск (продължение)

(iv) Пазарен риск (продължение)

Анализ на чувствителността

Разумно възможно увеличение (намаление) на обменния курс на RON, USD и GBP срещу всички други валути към 31 декември би засегнало оценката на финансовите инструменти деноминирани в чуждестранни валути и би засегнало собствения капитал и печалби и загуби със сумите показани по-долу. Анализът допуска, че всички променливи, особено лихвени нива, остават непроменени и игнорира всяко влияние на прогнозни продажби и покупки. Същият анализ е извършен за 2022 г.

Ефект в хиляди лева	Увеличение		Намаление	
	Собствен капитал	Печалби и загуби	Собствен капитал	Печалби и загуби
31 декември 2023				
RON (10% движение)	-	511	-	(511)
USD (10% движение)	-	(1)	-	1
GBP (10% движение)	-	(1)	-	1
31 декември 2022				
RON (10% движение)	-	355	-	(355)
USD (10% движение)	-	(15)	-	15
GBP (10% движение)	-	1	-	(1)

Лихвен риск

Дружеството е изложено на лихвен риск през 2023 г. и 2022 г. по отношение на отпуснатите и получени заеми.

Дружеството управлява лихвения риск като предоставя и получава част от заемите с фиксиран лихвен процент и част от тях – с плаващ лихвен процент. Част от получените заеми от Дружеството са с фиксиран лихвен процент, а друга част са при лихвени нива от 1-месечен Euribor с надбавка 0.57%.

Експозиция към лихвен риск

Към отчетната дата профил на лихвоносните финансови инструменти на Дружеството е, както следва:

В хиляди лева	Номинална стойност	
	2023	2022
Инструменти с фиксирана лихва		
Финансови активи	1,601	13,818
Финансови пасиви	-	-
	1,601	13,818
Инструменти с променлива лихва		
Финансови активи	13,829	1,859
Финансови пасиви	-	-
	13,829	1,859

Анализ на чувствителността на паричните потоци за инструменти с променлива лихва

Дружеството не отчита финансови активи и пасиви с фиксирана лихва по справедлива стойност в печалби и загуби.

Бележки към финансовия отчет

26. Финансови инструменти (продължение)

(б) Управление на финансовия риск (продължение)

(iv) Пазарен риск (продължение)

Анализ на чувствителността на паричните потоци за инструменти с променлива лихва

Промяна от 25 базисни пункта в лихвените нива към отчетната дата би увеличила (намалила) собствения капитал и печалби и загуби със сумите посочени по-долу. Този анализ допуска че всички останали променливи, особено обменните курсове на чуждестранна валута, остават непроменени. Анализът е направен на същата база за 2022 г.

Ефект в хиляди лева	Печалби и загуби		Собствен капитал	
	25 б.п. увеличение	25 б.п. намаление	25 б.п. увеличение	25 б.п. намаление
31 декември 2023				
Инструменти с променлива лихва	35	(35)	-	-
Чувствителност на паричните потоци (нетно)	35	(35)		
31 декември 2022				
Инструменти с променлива лихва	5	(5)	-	-
Чувствителност на паричните потоци (нетно)	5	(5)	-	-

27. Лизинг

(а) Лизинг като наемател

Лизинговите договори на Дружеството са за наем на складове и административни помещения. Тези лизинги обичайно са безсрочни с опция за прекратяване в полза на всяка от двете страни по договора за период от 1 до 3 месеца. Договорите не съдържат значителни санкции за страните при прекратяване. Поради това Дружеството определя тези лизингови договори като краткосрочни и съответно, избирайки да ползва облекчението за изключение за признаване на активи с право на ползване и пасиви по лизинги за краткосрочни договори, те не са признати в отчета за финансовото състояние.

Суми признати в печалби и загуби

В хиляди лева	2023	2022
Разходи свързани с краткосрочни лизинги	701	538

(б) Лизинги като лизингодател

Дружеството отдава под наем свои активи, които се състоят от собствени площи от сгради и превозни средства. Всички лизинги са класифицирани като оперативни от гледна точка на лизингодателя.

През 2023 г. Дружеството е признало приходи от наеми по договори за лизинг в размер на 280 хил. лв. (2022 г.: 302 хил. лв.).

28. Ангажименти за придобиване на имоти, машини, съоръжения и оборудване

Към 31 декември 2023 г. Дружеството не е поело ангажименти за придобиване на имоти, машини, съоръжения и оборудване.

29. Условни активи и пасиви

Към 31 декември 2023 г. Дружеството има издадени банкови гаранции в полза на трети страни за обезпечаване на задължения по сключени търговски договори в размер на 96 хил. лева. (31 декември 2022 г.: 151 хил. лева).

Към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г. в полза на Дружеството няма издадени банкови гаранции от търговски контрагенти за обезпечаване на вземания по сключени търговски договори.

Бележки към финансовия отчет

30. Свързани лица

(а) Предприятие-майка и крайно контролиращо лице

„Хан Аспарух“ АД- гр. Исперих е мажоритарен акционер на Дружеството.

Крайният собственик на Дружеството е „Мохоук Индъстрис“ Инк., САЩ. Акциите на Мохоук Индъстрис Инк. се търгуват на нюйоркската фондова борса. Свързани лица на Дружеството са дружествата под общ контрол на „Мохоук Индъстрис“ Инк., САЩ и дружества контролирани от ключов управленски персонал.

Дружеството има отношение на свързано лице със своите собственици и с всички компании под общ контрол на групата КАИ, а именно:

- „Тайлс Ко“ ЕООД – дружество под общ контрол;
- „Хан Аспарух“ АД – дружество-майка;
- „Хан Аспарух Транспорт“ ЕООД – дружество под общ контрол;
- „Каи Майнинг“ ЕООД – дружество под общ контрол;
- „Мениджмънт Ко“ ЕАД – дружество под общ контрол;
- „Каи Черамикс“ Румъния – дружество под общ контрол;
- „Каи Керамика“ Гърция- дъщерно дружество;
- Marazzi Group Srl, Italy - дружество под общ контрол;
- Marazzi Iberia- дружество под общ контрол;
- Marazzi France Trading SAS – дружество под общ контрол;
- Dal-tile Corporation, USA – дружество под общ контрол;
- Mohawk Foreign Acquisitions Sarl, Luxembourg (Мохоук Форин Акуизишън Сарл) – дружество индиректен собственик на „Тайлс Ко“ ЕООД;
- Mohawk International Holdings Sarl, Luxembourg (Мохоук Интернешънъл Холдингс Сарл)- дружество под общ контрол;
- Членовете на Съвета на директорите. На 23 февруари 2022 г. е избран нов Съвет на директорите в състав: Никола Джомбини, Стоян Йорданов, Станимир Добрев.

(б) Сделки с ключов ръководен персонал

Възнаграждение на ключов ръководен персонал

През 2023 г. ключовият ръководен персонал на Дружеството (вкл. членовете на Съвета на директорите) е получил възнаграждение в размер на 20 хил. лв. (2022 г.: 19 хил. лв.). Директорите получават възнаграждения и от други дружества от групата.

Бележки към финансовия отчет

30. Свързани лица (продължение)

(в) Сделки с други свързани лица

В хиляди лева	Стойност на сделките за годината приключила на 31 декември		Крайни салда към 31 декември	
	2023	2022	2023	2022
Продажба на стоки и услуги				
“Хан Аспарух” АД			2,172	4,793
- Продажба на материали (включително подложни плочки)	2,070	2,590	-	-
- Продажба на стоки	6,375	7,333	-	-
- Други приходи	572	537	-	-
“КАИ Керамика” Гърция	1,265	726	780	148
“КАИ Черамикс”-Румъния			3,175	1,700
- Продажба на продукция	10,149	8,948	-	-
- Други	1	5	-	-
Marazzi Group SRL, Italy	15,462	15,213	3,451	3,844
Polcolorit SA, Полша	1,109	696	-	-
Emil Germany GMBH	64	359	-	359
Marazzi France Trading SAS	82	-	-	-
			9,578	10,844
Покупка на стоки и услуги				
“Хан Аспарух” АД	5,645	6,542	(731)	(753)
“Хан Аспарух – Транспорт” ЕООД			-	(1)
- Други	9	15		
“Мениджмънт Ко” ЕАД (консултантски услуги)	429	434	(793)	(732)
“КАИ Черамикс”-Румъния	280	200	-	(3)
“Каи Майнинг” ЕООД	330	534	-	(1)
Marazzi Group SRL (други разходи)	1,543	560	(57)	(453)
“КАИ Керамика” Гърция	27	-	-	-
			(1,581)	(1,943)

Бележки към финансовия отчет

30. Свързани лица (продължение)

(в) Сделки с други свързани лица (продължение)

Заеми от свързани лица

В хиляди лева	Стойност на сделките за годината приключила на 31 декември		Крайни салда към 31 декември	
	2023	2022	2023	2022
„Хан Аспарух“ АД				
- получен заем	-	4,875		
- изплатен заем	-	(4,875)		
- разходи за лихви	-	19		
- изплатени лихви	-	(19)		
Mohawk International Holdings Sarl			-	14
- получен заем	3,072	4,542		
- изплатен заем	(3,072)	(4,542)		
- разходи за лихви	6	9		
- изплатени лихви	(20)	-		
			-	14
Дългосрочни			-	-
Краткосрочни			-	14

Условията по заемите са както следва:

В хиляди лева	Валута	Номинален Лихвен процент	Година на падеж	31 декември 2023		31 декември 2022	
				Номи- нална стойност	Балан- сова стойност	Номи- нална стойност	Балан- сова стойност
Заем от свързано лице	USD	1m Euribor+3.02%	2026	-	-	14	14
Общо лихвоносни задължения				-	-	14	14

Равнение на движението на задълженията за заеми към паричните потоци от финансовата дейност

В хиляди лева	2023	2022
Баланс на 1 януари	14	5
<i>Промени на парични потоци от финансовата дейност</i>		
Получен заем	3,072	9,417
Изплатен заем	(3,072)	(9,417)
Платени лихви	(20)	(19)
Общо промени от финансовата дейност	(20)	(19)
<i>Други промени</i>		
Разходи за лихви	6	28
Общо други промени	6	28
Баланс към 31 декември	-	14

Бележки към финансовия отчет

30. Свързани лица (продължение)

(в) Сделки с други свързани лица (продължение)

Предоставени заеми

В хиляди лева	Стойност на сделките за годината приключила на 31 декември		Крайни салда към 31 декември	
	2023	2022	2023	2022
Mohawk International Holdings Sarl			13,992	1,914
- предоставен заем	25,327	14,165		
- изплатен заем	(13,357)	(38,486)		
- начислени лихви	241	54		
- платени лихви	(133)	-		
„Хан Аспарух“ АД			1,158	13,126
- предоставен заем	10,832	20,639		
- изплатен заем	(22,692)	(23,444)		
- начислени лихви	186	310		
- платени лихви	(294)	(353)		
Заеми дадени на свързани лица			15,150	15,040

Заема към „Хан Аспарух“ АД е с падеж 31.12.2026 г. при лихвен процент 3.5%.

Заема към Mohawk International Holdings е с падеж октомври 2023 г. при лихвен процент – EURIBOR 1m+2.13%, но не по-малко от нула. Към 31 декември 2023 г. заемите дадени на свързани лица са изцяло дългосрочни.

Заемите предоставени на свързани лица не са обезпечени.

31. Събития след датата на отчетния период

Няма събития след датата на отчетния период, изискващи корекции или оповестяване във финансовия отчет, които са се случили за периода от отчетната дата до датата, когато този финансов отчет е одобрен за издаване от Ръководството на Дружеството.

32. База за измерване

Този Индивидуален финансов отчет, е изготвен на базата на историческата стойност, с изключение на задължението по плана за дефинирани доходи отчитано по настояща стойност.

Бележки към финансовия отчет

33. Съществени счетоводни политики

Дружеството е приложило последователно съществените счетоводни политики представени по-долу за всички периоди, представени в този Индивидуален финансов отчет. По-долу е представен индекс на съществените счетоводни политики, за които повече информация е налична на следващите страници:

а. Дъщерни предприятия и консолидиран отчет	36
б. Приходи	36
в. Безвъзмездни средства предоставени от държавата	36
г. Финансови приходи и разходи	36
д. Чуждестранна валута	37
е. Доходи на наети лица	37
ж. Данъци върху дохода	38
з. Материални запаси	39
и. Имоти, машини, съоръжения и оборудване	40
й. Нематериални активи	41
к. Финансови инструменти	42
л. Обезценка	45
м. Провизии	47
н. Лизинг	48

(а) Дъщерни предприятия и консолидиран отчет

Дружеството „Тайлс Ко“ ЕООД, дружество-майка на „Хан Аспарух“ АД изготвя консолидиран финансов отчет на разположение за публично ползване, който е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Европейския съюз.

Дъщерни предприятия

Дъщерни са предприятията контролирани от Дружеството. Дружеството контролира едно предприятие когато има експозиция към, или право на променлива възвращаемост от своето участие и има връзка между власт и доходност. Финансовите отчети на дъщерните дружества се включват в консолидираните финансови отчети от датата, на която контролът възниква до датата, на която контролът се прекратява. Счетоводните политики на дъщерните предприятия се променят когато е необходимо за да се уеднаквят с политиките прилагани от Дружеството.

В индивидуалния финансов отчет на Дружеството инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по себестойност, намалена със загуби от обезценка.

(б) Приходи

Информация за счетоводните политики свързани с договори с клиенти е предоставена в бележка 5 Приходи.

(в) Безвъзмездни средства, предоставени от държавата

Дружеството признава безвъзмездни средства, предоставени от държавата, първоначално като отсрочени приходи по справедлива стойност, когато има достатъчна сигурност, че ще бъдат получени и че Дружеството ще изпълни условията, свързани със средствата. След това те се признават в печалби и загуби като други приходи на систематична база за полезния живот на актива.

Безвъзмездни средства, които компенсират Дружеството за извършени разходи, се признават в печалби и загуби на систематична база в периодите, в които възникват разходите.

(г) Финансови приходи и разходи

Финансовите приходи и разходи на Дружеството включват:

- приходи от лихви;
- разходи за лихви;
- приход от дивиденди;
- нетна печалба или загуба при отписване на финансови активи на разположение за продажба;

Бележки към финансовия отчет

33. Значими счетоводни политики (продължение)

- нетна печалба или загуба от финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- валутни курсови печалби или загуби от финансови активи и финансови пасиви;
- обезценка на финансови активи (различни от търговски вземания);
- нетна печалба или загуба от хеджинг инструменти, които са признати в печалбата или загубата; и
- рекласификацията на нетна печалба, призната преди в ДВД.

Приход от лихви се признава в момента на начисляването му по метода на ефективната лихва. Приход от дивиденди се признава на датата, на която е установено правото на Дружеството да получи плащането, която в случая на котиран/търгуеми ценни книги е датата, след която акциите стават без право на получаване на последния дивидент.

Разходи по заеми, които не могат да се отнесат пряко към придобиването, строителството или производството на отговарящ на условията актив, се признават в печалби и загуби като се използва метода на ефективния лихвен процент.

Печалби и загуби от курсови разлики се отчитат на нетна база.

(д) Чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се преизчисляват във функционалната валута на Дружеството по обменните курсове на датите на транзакциите.

Парични активи и пасиви, деноминирани в чужда валута, се преизчисляват във функционалната валута по обменния курс към отчетната дата. Не-парични активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност в чуждестранна валута, се преизчисляват във функционалната валута по курса на датата, на която справедливата стойност е определена. Непарични позиции, които се оценяват по историческа цена в чуждестранна валута, не се преизчисляват.

От 1999 г. обменният курс на Българския лев (BGN) е фиксиран към евро (EUR). През текущия и предходните периоди, обменният курс е BGN 1.95583 / EUR 1.0.

(е) Доходи на наети лица

(i) Планове с дефинирани вноски

Задълженията за вноски в планове с дефинирани вноски включват вноските в държавни институции и в задължителни пенсионни фондове, управлявани от частни управляващи дружества, съгласно правните изисквания или индивидуален избор. Задълженията за превеждане на вноски по планове с дефинирани вноски се признават като разходи, когато свързаните услуги се предоставят.

(ii) Планове с дефинирани доходи

Задължението на Дружеството за планове с дефинирани доходи се изчислява отделно за всеки план, като се прогнозира бъдещите доходи, които служителите са заработили в резултат на положен труд в текущия и предходни периоди, и тези доходи се дисконтират.

Изчислението на задълженията за дефинирани доходи се извършва всяка година от квалифициран актюер чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици. Дружеството определя нетния лихвен процент върху нетното задължение по план с дефинирани доходи, като прилага дисконтовия процент, използван в началото на периода за дисконтиране на задължението до нетно задължение по планове с дефинирани доходи.

(е) Доходи на наети лица (продължение)

(ii) Планове с дефинирани доходи (продължение)

Дружеството има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионира в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на Труда (КТ) в България. Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две месечни брутни работни заплати. В случай, че работникът или служителят има натрупан стаж от десет и повече години към датата на пенсиониране, обезщетението е в размер на шест месечни брутни работни заплати. Към датата на баланса ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи за всички служители

Бележки към финансовия отчет

33. Съществени счетоводни политики (продължение)

на база на доклад, изготвен от актюер чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици. В бележка 22 е оповестена сумата на начисленото задължение, както и основните допускания, на базата на които е извършена оценката му.

Преоценките, възникващи от планове с дефинирани доходи, представляват актюерски печалби и загуби, които се признават в ДВД. Нетни разходи за лихви и други разходи, свързани с планове за дефинирани доходи, се признават в печалбата или загубата.

(iii) Краткосрочни доходи на наети лица

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и са отчетени като разход когато свързаните с тях услуги се предоставят. Пасив се признава за сумата която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Дружеството има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надеждно. Дружеството признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

(iv) Сделки с плащания на базата на акции

Предварително определената фиксирана стойност на възнаграждението към датата на отпускането на награди с плащания на базата на акции се признава като разход за персонала, със съответното увеличение на собствения капитал през периода, в който служителят безусловно е придобил право на наградите. Сумата, призната като разход, е коригирана да отразява броя на наградите, за които се очаква свързаните услуги и условията за придобиване да бъдат изпълнени, така че в крайна сметка сумата, призната като разход се основава на броя награди, които отговарят на свързаните с тях услуги и условия за изпълнението към датата на придобиване.

(ж) Данъци върху дохода

Данъкът върху печалбата за годината представлява текущи и отсрочени данъци. Данъкът върху печалбата се признава в печалби и загуби, с изключение на този, отнасящ се за бизнес комбинации или за статии, които са признати директно в собствения капитал, или в друг всеобхватен доход.

(i) Текущ данък

Текущият данък е очакваното данъчно задължение или вземане върху облагаемата печалба или загуба за годината, прилагайки данъчните ставки, влезли в сила, или по същество въведени към отчетната дата, и всички корекции за данъчни задължения или вземания за предходни години. Текущият данък включва също данъчни ефекти от дивиденди.

(ii) Отсрочен данък

Отсрочените данъци се изчисляват върху временните разлики между сумите на активите и пасивите, признати във финансовия отчет, и сумите използвани за данъчни цели. Отсрочен данък не се признава за:

- временни разлики от първоначално признаване на активи и пасиви при сделка, която не е бизнес комбинация и която не засяга печалби и загуби, нито за счетоводни, нито за данъчни цели;
- разлики, свързани с инвестиции в дъщерни предприятия и съвместно контролирани предприятия, доколкото е вероятно, че те няма да имат обратно проявление в обозримото бъдеще; и
- облагаеми временни разлики, възникващи от първоначално признаване на репутация.

Отсрочен данък се оценява по данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за временните разлики когато те се проявяват обратно, на базата на закони, които са в сила, или са въведени по същество към отчетната дата.

(ж) Данъци върху дохода (продължение)

(ii) Отсрочен данък (продължение)

Отсрочените данъчни активи и пасиви се компенсират само ако има правно основание за приспадане на текущи данъчни активи и пасиви, и те се отнасят до данъци върху печалбата, наложени от едни и същи данъчни власти.

Актив по отсрочени данъци се начислява за неизползваните данъчни загуби, кредити и приспадащи се временни разлики, доколкото е вероятно бъдеща облагаема печалба да бъде налична, срещу която те да

Бележки към финансовия отчет

33. Съществени счетоводни политики (продължение)

могат да бъдат използвани. Отсрочените данъчни активи се преглеждат към всяка отчетна дата и се намаляват доколкото не е вероятно повече бъдеща изгода да бъде реализирана.

При определянето на текущия и отсрочения данък Дружеството взема предвид ефекта от несигурни данъчни позиции и дали допълнителни данъци или лихви може да са дължими. Дружеството смята, че начисленията за данъчни задължения са адекватни за всички отворени данъчни години на базата на оценката на много фактори, включително интерпретиране на данъчни закони и предишен опит. Тази оценка се основава на приблизителни оценки и допускания и може да включва преценки за бъдещи събития. Може да се появи нова информация, според която Дружеството да промени своите преценки за адекватността на съществуващите данъчни задължения; такива промени в данъчните задължения биха засегнали разхода за данъци в периода, когато такова определяне бъде направено.

Непризнатите отсрочени данъчни активи се оценяват към всяка отчетна дата и се признават, доколкото е станало вероятно, че ще бъдат налични бъдещи облагаеми печалби, срещу които те могат да бъдат използвани.

(з) Материални запаси

Материалните запаси се отчитат по по-ниската от тяхната себестойност и нетна реализуема стойност. Себестойността на материалните запаси се отчита на принципа на средно претеглена цена за материали и незавършено производство. В случая на произведена продукция, себестойността също така включва разходи за труд, социални осигуровки и разходи за амортизация. Тези разходи се разпределят върху продукцията на базата на нормален производствен капацитет. Нетната реализуема стойност представлява предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително оценените разходи по завършване на производствения цикъл и тези, които са необходими за осъществяване на продажбата.

Оценката на нетната реализуема стойност на материалните запаси се основава и на продължителността от време, през което съответния материален запас е обездвижен. Дружеството прилага методиката на групата Мохоук Индъстрис Инк за преглед и преценка за обездвиженост на материалните запаси, която се основава на продажби и наличности на материални запаси, както следва:

Готова продукция и стоки

- При налична продукция произведена до преди две години, която се очаква да се реализира до две години, балансовата стойност се коригира в намаление до 54%;
- При налична продукция произведена преди повече от две години, която се очаква да се реализира – в зависимост от очаквания период на реализация, балансовата стойност се коригира в намаление до 75%;
- При налична продукция, която не се очаква да се реализира - в зависимост от периода в който е произведена, балансовата стойност се коригира в намаление до 100%;

Други материални запаси (различни от готова продукция и стоки с цел търговия)

- наличен материален запас, който е бил доставен преди повече от една година и има влагане в производството през последните 12 месеца, балансовата стойност се коригира в намаление до 80% (в зависимост от очаквания период на влагане в производството);

Бележки към финансовия отчет

33. Съществени счетоводни политики (продължение)

- наличен материален запас, който е бил доставен преди повече от една година и няма влягане в производството през последните 12 месеца, балансовата стойност се коригира в намаление на 100%;

Ежегодно материалните запаси, които попадат в групата за обезценка на база обездвиженост се анализират от ръководството с цел постигане на по-голяма прецизност като се добавят или изключват определени позиции.

(и) Имоти, машини, съоръжения и оборудване

(i) Признаване и оценка

Първоначално признаване

Имотите, машините, съоръженията и оборудването се оценяват по цена на придобиване, намалена с натрупани амортизации (виж по-долу) и загуби от обезценка (виж счетоводна политика „л”). Имоти, машини, съоръженията и оборудване, с изключение на сгради и земи, са оценени по тяхната справедлива цена към 1 януари 2003 г. Към датата на преминаване към МСФО (1 януари 2005 г.) тази стойност се определя за тяхна приета стойност към тази дата (виж бележка 14).

Цената на придобиване на активите придобити по стопански начин включва следното:

- разходи за материали и за директно вложен труд;
- разходи пряко свързани с привеждане на актива до състояние необходимо за предвидената употреба;
- когато дружеството има задължение да демонтира актива или да възстанови терена, приблизителна оценка на разходите за демонтаж и за възстановяване на площадката, на която е разположен актива;
- капитализирани разходи за лихви.

Когато в имотите, машините, съоръженията и оборудването се съдържат компоненти с различна продължителност на полезен живот, те се отчитат отделно (основни компоненти).

Последваща оценка

Последващото отчитане на имотите, машините, съоръженията и оборудването се осъществява по цената на придобиване, намалена с натрупана амортизация (виж по-долу) и загуба от обезценка (виж счетоводна политика “л” по-долу). Когато в имотите, машините, съоръженията и оборудването се съдържат компоненти с различна продължителност на полезен живот, те се отчитат отделно.

Печалби и загуби при продажба на имоти машини, съоръжения и оборудване се определят като се сравняват постъпленията от продажбата с отчетната стойност на имоти, машини, съоръжения и оборудване и се признават в „други приходи” в отчета за всеобхватния доход.

(ii) Последващи разходи

Разходи възникнали, за да се подмени главен компонент на актив от имотите, машините, съоръженията и оборудването, който се отчита отделно, включително и разходи за инспекция и основен ремонт, се капитализират. Последващи разходи се капитализират само когато е вероятно, че бъдещи икономически ползи от тези разходи ще бъдат получени от Дружеството. Всички останали разходи се признават в печалби и загуби като разход в момента на възникването им.

(iii) Амортизация

Амортизацията се изчислява така, че да се изпише цената на придобиване на имотите, машините, съоръженията и оборудването, намалена с очакваната им остатъчна стойност, на база линейния метод за очакваните им полезни животи, като обикновено се признава в печалбата или загубата. Активи на лизинг се амортизират за по-късия измежду срока на договора и техния полезен живот, освен когато е почти сигурно придобиването на собствеността върху тях до края на срока на договора. Земята не се амортизира. Амортизацията на актива започва, когато той е готов за употреба т.е. когато е на мястото и в състоянието, необходими за неговата експлоатация по начина предвиден от ръководството. Амортизацията се преустановява на по-ранната от датата на която активът е класифициран като държан за продажба или датата, на която активът е отписан.

Бележки към финансовия отчет

33. Съществени счетоводни политики (продължение)

Очакваните срокове на полезен живот за имоти, машини, съоръжения и оборудване са, както следва:

	2023	2022
• сгради	10 - 60 години	10 - 60 години
• съоръжения и оборудване	2 -30 години	2 -30 години
• машини	1 -20 години	1 -20 години
• транспортни средства	5-14 години	5-14 години
• стопански инвентар	2-15 години	2-15 години

Методите на амортизация, полезният живот и остатъчните стойности се преразглеждат към всяка отчетна дата и се коригират, ако е подходящо.

(й) Нематериални активи

(i) Признание и оценка

Нематериални активи, придобити от Дружеството, имащи определен полезен живот, са представени по цена на придобиване, намалена с натрупана амортизация и загуби от обезценки.

Квоти за въглеродни емисии

Дружеството отчита като нематериални активи закупени и получени безвъзмездно от държавата квоти за търгуване на въглеродни емисии. Предоставените безвъзмездно на Дружеството от държавата квоти за емисии на парникови газове, съгласно европейския план за разпределение 2021 – 2030 година се отчитат при първоначалното им признаване по цена на придобиване, която в тези случаи е нулева стойност. Закупените от Дружеството квоти за емисии на парникови газове се отчитат по цена на придобиване, намалена със загуби от обезценки. Квотите за емисии на парникови газове се групират като активи според техния вид (EUA/CER/ERU). Квотите за търгуване на въглеродни емисии не се амортизират. Те се отписват като активи по средно претеглена цена, когато Дружеството загуби права върху тях и транзакциите бъдат съответно отчетени в Единния регистър за търговия с квоти за емисии на парникови газове при тяхната продажба към трети лица или при изпълняване на задължението на Дружеството съгласно решение на ЕК 2011/278.

В края на всеки отчетен период, за количеството на емитираните за периода парникови газове, Дружеството признава задължение в отчета за финансовото състояние. Задължението се оценява като сбор от стойността на наличните към датата на баланса квоти, необходими за покриване на задължението, стойността на закупени квоти до датата на издаване на финансовия отчет за покриване на недостига, ако има такива, а разликата на недостига от квоти за покриване на задължението над наличните и закупени квоти се оценява по пазарни цени към датата на отчета за финансовото състояние. Размерът на задължението и промените в него се признават в печалбите и загубите за отчетния период.

(ii) Последващи разходи

Последващи разходи се капитализират само когато увеличават бъдещата икономическа полза от специфичния актив, за който се отнасят. Всички останали разходи, включително разходи за вътрешно генерирани репутация и търговски марки, се признават като разход в момента на тяхното възникване.

(iii) Амортизация

Амортизацията се начислява в печалби и загуби на база линейния метод въз основа на очаквания срок на полезен живот на нематериалните активи. Нематериалния актив започва да се начислява, когато актива е на разположение за ползване, т.е. когато е на мястото и състоянието, необходимо за да работи по начин, предвиден от ръководството.

Амортизацията се прекратява на по-ранната от датата на която активът е класифициран като държан за продажба, или датата на която активът е отписан.

Очакваните срокове на полезен живот са, както следва:

• софтуер	2 – 4 години
• лицензи и права на ползване	7 – 10 години

Методите на амортизация, полезният живот и остатъчните стойности се преразглеждат към всяка отчетна дата и се коригират, ако е подходящо.

Бележки към финансовия отчет

33. Съществени счетоводни политики (продължение)

(к) Финансови инструменти

(i) Признаване и първоначално измерване

Търговски вземания и издадените дългови ценни книжа първоначално се признават, когато са възникнали. Всички други финансови активи и пасиви са първоначално признати, когато Дружеството става страна по договорните условия на инструмента.

Финансов актив (освен търговските вземания без съществен компонент на финансиране) или финансов пасив се измерва първоначално по справедлива стойност плюс, за позиции, които не се отчитат по справедлива стойност през печалба и загуба, разходи по сделката, които са пряко свързани с неговото придобиване или издаване. Търговски вземания без съществен компонент на финансиране се измерват първоначално по съответната им цена на сделката (транзакционна стойност).

(ii) Класификация и последващо измерване

Финансови активи

При първоначално признаване финансов актив се класифицира като оценяван по: амортизирана стойност (АС), справедлива стойност през друг всеобхватен доход (ССДВД) – дългова инвестиция; ССДВД – капиталова инвестиция; или по справедлива стойност през печалби или загуби (ССППЗ).

Финансовите активи не се рекласифицират след тяхното първоначално признаване, освен ако Дружеството промени бизнес модела за управление на финансови активи, в който случай всички засегнати финансови активи се рекласифицират от първия ден на първия отчетен период, следващ промяната в бизнес модела.

Финансов актив се оценява по амортизирана стойност, ако отговаря и на двете условия и не е определен по ССППЗ:

- държи се в бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци; и
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Дълговата инвестиция се измерва по ССДВД ако отговаря едновременно на следните две изисквания и не е предназначена за измерване по ССППЗ:

- тя се държи в бизнес модел, чиято цел се постига чрез събиране на договорни парични потоци и продажба на финансови активи; и
- съгласно нейните договорни условия на определени дати възникват парични потоци, които са само плащания на главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

При първоначално признаване на капиталова инвестиция, която не е държана за продажба, Дружеството може еднократно да избере да представи последващите промени в справедливата стойност на инвестицията в друг всеобхватен доход. Този избор се прави на база инвестиция по инвестиция.

Всички финансови активи, които не се класифицират като измервани по амортизирана стойност или по ССДВД, както е описано по-горе, се измерват по ССППЗ. Това включва всички деривативни финансови активи. При първоначалното признаване Дружеството може еднократно да определи финансов актив, който иначе отговаря на изискванията да бъде измерван по амортизирана стойност или по ССДВД като ССППЗ, ако това ще елиминира или значително ще редуцира счетоводните несъответствия, които иначе биха възникнали.

Бележки към финансовия отчет

33. Съществени счетоводни политики (продължение)

(к) Финансови инструменти (продължение)

Финансови активи – Оценка на бизнес модела

Дружеството прави оценка на целите на бизнес модела, по който даден финансов актив се държи на ниво портфейл, тъй като това най-добре отразява начина, по който се управлява бизнеса и се предоставя информация на ръководството. Информацията, която се взема под внимание включва:

- посочените политики и цели на портфейла и действието на тези политики на практика. Включително дали стратегията на ръководството се фокусира върху получаване на договорния лихвен доход, поддържане на определен профил на лихвения процент, съпоставяне на продължителността на финансовите активи с продължителността на всякакви свързани задължения или очаквани парични потоци или реализиране на парични потоци чрез продажба на активите;
- как се оценява и отчита дейността на портфейла пред ръководството на Дружеството;
- рисковете, които засягат представянето на бизнес модела (и финансовите активи, държани в рамките на този бизнес модел) и как се управляват тези рискове;
- как се компенсират управителите на бизнеса - напр. дали компенсацията се основава на справедливата стойност на управляваните активи или на събраните договорни парични потоци; и
- честотата, обема и периода на продажбите на финансови активи в предходни периоди, причините за такива продажби и очакванията за бъдещи продажби.

Прехвърлянето на финансови активи на трети страни в сделки, които не отговарят на условията за отписване, не се считат за продажби за тази цел, в съответствие с продължаващото признаване на активи от Дружеството.

Финансови активи – Оценка дали договорните парични потоци са единствено плащания на главница и лихва

За целите на тази оценка „главницата“ се определя като справедливата стойност на финансовия актив при първоначално признаване. „Лихвата“ се определя като възнаграждение за стойността на парите във времето и за кредитния риск, свързан с непогасената главница през определен период от време и за други основни рискове и разходи по кредитиране (напр. ликвиден риск и административни разходи), както и марж на печалбата.

При оценката дали договорните парични потоци са единствено плащания на главница и лихви, Дружеството разглежда договорните условия на инструмента. Това включва оценка дали финансовият актив съдържа договорна клауза, която би могла да промени времето или сумата на договорните парични потоци, така че тя да не отговаря на това условие. При извършването на тази оценка Дружеството взема предвид:

- условни събития, които биха променили размера или времето на паричните потоци;
- условия, които могат да коригират договорната купонна лихва, включително характеристиките с променлива лихва;
- характеристиките за предплащане и удължаване; и
- условия, които ограничават претенциите на Дружеството към парични потоци от определени активи (например характеристики без право на регрес).

Характеристика за предплащане съответства на критериите за плащане само на главница и лихви, ако предплащането представлява неизплатена сума на главницата и лихвата върху неизплатената главница, която може да включва разумна допълнителна компенсация за предсрочно прекратяване на договора. Освен това, финансов актив, придобит с отстъпка или премия, до договорната му номинална сума, функция, която позволява или изисква предплащане в размер, който представлява по същество номиналната сума, плюс натрупана (но неизплатена) договорна лихва (която може да включва и разумна допълнителна компенсация за предсрочно прекратяване) се счита за съответстващ с този

Бележки към финансовия отчет

33. Съществени счетоводни политики (продължение)

(к) Финансови инструменти (продължение)

критерий, ако справедливата стойност на предплащането е незначителна при първоначалното признаване.

Финансови активи - Последващо измерване и печалби и загуби

Финансови активи, отчетени по ССППЗ	Тези активи се оценяват в последствие по справедлива стойност. Нетните печалби и загуби, включително доходи от лихви и дивиденди, се признават в печалбата или загубата, освен за деривативите определени за хеджиращи инструменти, за които се прилага отчитане на хеджирането.
Финансови активи по амортизирана стойност	Тези активи се оценяват в последствие по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективната лихва. Амортизираната стойност е се намаля със загубите от обезценка. Приходите от лихви, печалбите и загубите от валутно-курсови разлики и обезценката се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба от отписване се признава в печалбата или загубата.
Дългови инвестиции, отчетени по ССДВД	Тези активи се оценяват в последствие по справедлива стойност. Приходите от лихви, изчислени по метода на ефективната лихва, печалбите и загубите от валутно-курсови разлики и обезценката се признават в печалбата или загубата. Други нетни печалби и загуби се признават в ДВД. При отписването печалбите и загубите натрупани в ДВД се рекласифицират към печалбата или загубата.
Капиталови инвестиции, отчетени по ССДВД	Тези активи се измерват впоследствие по справедлива стойност. Дивидентите се признават като приход в печалбата или загубата, освен ако дивидентът не представлява ясно възстановяване на част от стойността на инвестицията. Други нетни печалби и загуби се признават в ДВД и не се рекласифицират към печалбата или загубата.

(iii) Отписване

Финансови активи

Дружеството отписва финансов актив, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато се прехвърлят правата за получаване на договорните парични потоци от сделка, при която по същество всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив са прехвърлени или при която Дружеството не прехвърля и не запазва по същество всички рискове и изгоди от собствеността, нито запазва контрол върху финансовия актив.

Дружеството сключва сделки, при които прехвърля активи, признати в отчета за финансовото състояние, но запазва всички или почти всички рискове и ползи от прехвърлените активи. В тези случаи прехвърлените активи не се отписват.

Финансови пасиви

Дружеството отписва финансов пасив, когато договорните задължения са изпълнени, анулирани или изтекли. Дружеството също така отписва финансов пасив, когато неговите условия се променят и паричните потоци от модифицирания пасив са съществено различни, като в този случай се признава нов финансов пасив по справедлива стойност, който се базира на променените условия.

Бележки към финансовия отчет

33. Съществени счетоводни политики (продължение)

(к) Финансови инструменти (продължение)

При отписване на финансов пасив разликата между балансовата стойност и платеното възнаграждение (включително всички прехвърлени непарични активи или поети задължения) се признава в печалбата или загубата.

(iv) Компенсирано представяне

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и нетната сума се представя в отчета за финансовото състояние, тогава и само тогава, когато Дружеството има законово право да компенсира сумите и възнамерява или да ги уреди на нетна база, или да реализира актива и да уреди пасива едновременно.

(л) Обезценка

(i) Не-деривативни финансови активи

Финансови инструменти и активи по договори

Дружеството признава загуба от обезценка за очакваните кредитни загуби (ОКЗ) за:

- финансови активи оценявани по амортизирана стойност;
- дългови инвестиции, оценявани по ССДВД; и
- активи по договори.

Дружеството измерва загубата от обезценка по стойност равна на ОКЗ за целия живот на финансовия актив, освен за следните, за които се измерва ОКЗ за 12-месечен период:

- дългови ценни книжа, за които е определено, че имат нисък кредитен риск към отчетната дата; и
- други дългови ценни книжа и банкови салда, за които кредитният риск (т.е. рискът от неизпълнение през очаквания живот на финансовия инструмент) не е нараснал значително от първоначалното признаване.

Загуба от обезценка на търговските вземания и активите по договор винаги се оценяват в размер равен на ОКЗ за целия живот на финансовия инструмент.

При определяне дали кредитният риск на даден финансов актив е нараснал значително след първоначалното признаване и при оценяването на ОКЗ, Дружеството взема предвид разумната и обоснована информация, която е подходяща и достъпна без излишни разходи или усилия. Това включва както количествена, така и качествена информация и анализ, основани на историческия опит на Дружеството и обоснована кредитна оценка и включваща прогнозна информация.

Дружеството счита, че финансовия актив е в неизпълнение, когато:

- е малко вероятно кредитополучателят да изплати кредитните си задължения към Дружеството в пълен размер, без да изисква от Дружеството действия като реализиране на гаранция (ако има такава); или
- финансовите активи, за които просрочието е по-голямо от 180 дни.

ОКЗ за целия живот са тези ОКЗ, които са резултат от всички възможни събития на неизпълнение през очаквания живот на финансовия инструмент.

12-месечната ОКЗ е тази част от ОКЗ, която е резултат от събитията на неизпълнение, които е възможно да се случат в рамките на 12 месеца след отчетната дата (или по-къс период, ако очаквания живот на инструмента е по-кратък от 12 месеца).

Максималният период, който се взема предвид при определяне на ОКЗ е максималният договорен период, през който Дружеството е изложено на кредитен риск.

Бележки към финансовия отчет

33. Съществени счетоводни политики (продължение)

Измерване на ОКЗ

ОКЗ са вероятно претеглени приблизителни оценки на кредитните загуби. Кредитните загуби се отчитат по настояща стойност на всички парични дефицити (тоест разликата между дължимите паричните потоци, които се дължат от едно дружество в съответствие с договора и паричните потоци, които Дружеството очаква да получи).

ОКЗ са дисконтират с ефективния лихвен процент на финансовия актив.

Финансови активи с кредитна обезценка

Към всяка отчетна дата Дружеството оценява дали финансовите активи, отчитани по амортизирана стойност и дълговите ценни книжа на ССДВД, са с кредитна обезценка. Финансовият актив е с кредитна обезценка, когато едно или повече събития е възникнало, което има определено влияние върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив. Доказателствата, че финансов актив е кредитно обезценен включват следните наблюдаеми данни:

- значителни финансови затруднения на кредитополучателя или емитента;
- нарушение на договор като неизпълнение или просрочие над 180 дни;
- реструктурирането на заем или аванс от Дружеството при условия, които Дружеството не би разгледало иначе;
- вероятно е кредитополучателят да влезе в несъстоятелност или друга финансова реорганизация; или
- изчезването на активен пазар за ценна книга, поради финансови затруднения.

Представяне на загуба от обезценка за ОКЗ в отчета за финансовото състояние

Загуби от обезценка на финансови активи измерени по амортизирана стойност се приспадат от брутната балансова стойност на активите. За дългови ценни книжа по ССДВД, загубата от обезценка се отразява в печалбата или загубата и се признава в ДВД.

Отписване

Брутната балансова стойност на финансов актив се отписва, когато Дружеството няма разумни очаквания за възстановяване на финансов актив в неговата цялост или част от него. Дружеството има политика на отписване на брутната балансова стойност, когато финансовият актив е просрочен със 365 дни въз основа на историческия опит от възстановявания на подобни активи. Дружеството извършва индивидуална оценка по отношение на времето и размера на отписването въз основа на това дали има разумно очакване за възстановяване. Дружеството не очаква значително възстановяване на отписаната сума. Финансовите активи, които обаче са отписани, все още могат да бъдат предмет на дейност по принудително изпълнение, за да се спазят процедурите на Дружеството за възстановяване на дължимите суми.

Бележки към финансовия отчет

33. Съществени счетоводни политики (продължение)

(л) Обезценка (продължение)

(i) Не-финансови активи

Към всяка отчетна дата Дружеството преглежда балансовите стойности на нефинансовите си активи (различни от биологични активи, инвестиционни имоти, материални запаси и отсрочени данъчни активи), за да определи дали има индикации за обезценка. Ако има такива индикации, се прави приблизителна оценка на възстановимата стойност на актива. Репутация се тества за обезценка всяка година. За целта на теста за обезценка, активи, които не могат да бъдат тествани индивидуално, се групират заедно в най-малката възможна група активи, генерираща парични постъпления от продължаваща употреба, които са в голяма степен независими от паричните постъпления от други активи или ОГПП. Репутация, възникнала при бизнес комбинация, се разпределя към ОГПП или групите ОГПП, които се очаква да имат ползи от синергиите от комбинацията.

Възстановимата стойност на актив или ОГПП е по-високата от неговата стойност в употреба и справедливата му стойност, намалена с разхода по продажба. Стойността в употреба се базира на бъдещите парични потоци дисконтирани до сегашната им стойност, като се прилага дисконтов процент преди данъци, отразяващ текущите пазарни преценки за цената на парите във времето и риска специфичен за актива или за ОГПП.

Загуба от обезценка се признава в случай, че балансовата стойност на един актив или ОГПП превишава неговата възстановима стойност.

Загуби от обезценка се признават в печалби и загуби. Те се разпределят първо в намаление на балансовата стойност на репутацията, разпределена към ОГПП, и след това в намаление на балансовите стойности на други активи в ОГПП пропорционално.

Загуба от обезценка по отношение на репутацията не се възстановява обратно. За други активи, загуба от обезценка се възстановява само до такава степен, че балансовата стойност на актива не надвишава балансовата стойност, която би била определена, след приспадане на амортизация, ако загуба от обезценка не е била признавана.

(м) Провизии

Провизия се признава в случаите, когато Дружеството в резултат от минали събития има правно или конструктивно задължение, което е надеждно измеримо, и е вероятно погасяването му да се осъществи за сметка на изходящ поток от икономически ползи. Провизиите се определят чрез дисконтиране на очакваните бъдещи парични потоци с лихвен процент преди данъци, който отразява текущата пазарна стойност на парите във времето и рисковете, специфични за задължението. Олихвяването на дисконтираната стойност се признава като финансов разход.

Съдебни спорове

Където е вероятно определен изходящ поток, съдържащ икономически ползи, да бъде необходим за покриване на задължение по съдебен спор, Дружеството признава провизия. Провизията се базира на най-добрата оценка дадена от юридическите съветници на Дружеството. В случаите, когато не може да бъде направена надеждна оценка на размера на задължението се оповестява като потенциално задължение.

Бележки към финансовия отчет

33. Съществени счетоводни политики (продължение)

(н) Лизинг

В началото на договора Дружеството преценява дали договорът представлява или съдържа лизинг. Договорът представлява или съдържа лизинг, ако по силата на този договор се прехвърля срещу възнаграждение правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време. За да оцени дали по силата на договор се прехвърля правото на контрол над използването на даден актив Дружеството използва дефиницията за лизинг в МСФО 16.

i. Дружеството като лизингополучател

Към началната дата или при промяна на договор, който съдържа лизингов компонент Дружеството разпределя възнаграждението по договора към всеки лизингов компонент на базата на относителната му единична цена. За лизингите на имоти Дружеството е избрало да не отделя нелизинговите компоненти и да отчита лизинговите и нелизинговите компоненти като един лизингов компонент.

Към началната дата на лизинга Дружеството признава актив с право на ползване и пасив по лизинг. Актива с право на ползване първоначално се оценява по цена на придобиване, която представлява първоначалната стойност на пасива по лизинга, коригирана с всички лизингови плащания направени към или преди началната дата, плюс всички извършени първоначални директни разходи, както и приблизителна оценка на разходите за демонтаж и преместване на основния актив или възстановяване на основния актив или на терена, на който е разположен, намалена с получените стимули по лизинга.

Актива с право на ползване се амортизира последващо на база линейния метод от началната дата до края на срока на лизинга, освен ако лизинга не прехвърля собствеността върху основния актив на Дружеството към края на срока на лизинга или цената на придобиване на актива с право на ползване отразява, че Дружеството ще упражни опция за покупка. В този случай актива с право на ползване ще бъде амортизиран на същата база, както тези имоти или съоръжения или оборудване. В допълнение актива с право на ползване периодично се намалява със загуби от обезценка, ако се налага и се коригира с определени преоценки на пасива по лизинга.

Пасива по лизинга първоначално се оценява по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са платени към началната дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор или ако той не може да бъде непосредствено определен, Дружеството използва диференциалния си лихвен процент като дисконтов процент.

Дружеството определя диференциалния си лихвен процент, на база на реалните лихвени проценти по заемите от свързани лица, които са единствения източник на финансиране за Дружеството, като прави корекции, за да отрази условията на лизинга и типа на лизингования актив.

Бележки към финансовия отчет

33. Съществени счетоводни политики (продължение)

(н) Лизинг (продължение)

i. Дружеството като лизингополучател (продължение)

Лизинговите плащания, които се включват при определяне на пасива по лизинга включват следното:

- фиксирания плащания, включително фиксирания по същество плащания;
- променливи лизингови плащания, които зависят от индекс или процент, които са оценени според стойността на индекса или процента към началната дата;
- суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност;
- цената на упражняване на опция за покупка, която е достатъчно сигурно, че Дружеството ще упражни, лизингови плащания във възможния период за упражняване на подновяване, ако Дружеството е достатъчно сигурно, че ще упражни опцията за удължаване и
- санкции за по-ранно прекратяване на лизинга, освен ако Дружеството е сигурно в достатъчно разумни граници, че няма да прекрати лизинга по-рано.

Пасива по лизинга се оценява по амортизирана стойност като се използва ефективния лихвен процент. Пасива се преоценява, когато е налице промяна в бъдещите лизингови плащания, произтичащи от промяна в индекс или процент или ако има промяна в приблизителната оценка на Дружеството за сумата, която се очаква да бъде платена по гаранции за остатъчна стойност, ако Дружеството промени оценката си за това дали ще упражни покупка, удължаване или опция за прекратяване или ако е налице промяна във фиксираните по същество лизингови плащания.

Когато пасива по лизинга се преоценява по този начин се прави съответна корекция на балансовата стойност на актива с право на ползване или се отчита в печалби и загуби, ако балансовата стойност на актива с право на ползване е намалено до нула.

Дружеството представя активи с право на ползване, които не отговарят на определението за инвестиционен имот и пасивите по лизинга като отделни позиции в отчета за финансовото състояние.

Краткотрайни лизинги и лизинги на активи на ниска стойност

Дружеството е избрало да не признава активи с право на ползване и пасиви по лизинг за лизинги на активи на ниска стойност и краткосрочни лизинги. Дружеството признава лизинговите плащания, свързани с тези лизинги като разход на линейна база за периода на лизинга.

ii. Дружеството като лизингодател

Когато Дружеството е лизингодател то определя в началото на лизинга дали един лизинг е финансов или оперативен.

За да класифицира един лизинг Дружеството прави обща оценка дали лизинга прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив. Ако е така, то лизинга е финансов, ако не то той е оперативен. Като част от тази оценка Дружеството отчита определени индикатори, като това дали лизинга е за основната част от икономическия живот на актива. Когато Дружеството е междинен лизингодател то отчита своя интерес в основния лизинг и подлизинга отделно. То оценява класификацията на подлизинга като взема под внимание актива с право на ползване, произтичащ от основния лизинг, но не взема под внимание основния актив. Ако основният лизинг е краткосрочен, за който Дружеството е приложило изключението описано по-горе, то тогава то класифицира подлизинга като оперативен лизинг.

Ако споразумението включва лизингов и нелизингов компонент, тогава Дружеството прилага МСФО 15, за да разпредели възнаграждението в договора. Дружеството признава лизинговите плащания, получени по оперативен лизинг като приход в „други приходи“ на линейна база за срока на лизинга.

Бележки към финансовия отчет

34. Нови стандарти и разяснения, които все още не са приложени

Следните нови стандарти, промени в стандартите и разяснения, одобрени за прилагане от ЕК, не са задължителни за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2023 г. и не са били приложени при изготвянето на този финансов отчет. Дружеството планира да приложи тези промени, когато те влязат в сила.

Стандарти, разяснения и промени в стандарти, които не са били приложени по-рано – одобрени за прилагане от ЕК

(а) Изменения на МСС 1 Представяне на финансови отчети:

- Класификация на задълженията като текущи или нетекущи (издаден на 23 януари 2020 г.);
- Класификация на задълженията като текущи или нетекущи – отсрочване на датата на влизане в сила (издаден на 15 юли 2020 г.); и
- Нетекущи задължения с ковенанти (издаден на 31 октомври 2022 г.).

Съгласно съществуващите изисквания на МСС 1 дружествата класифицират даден пасив като текущ, когато нямат безусловно право да отсрочат уреждането за най-малко 12 месеца след датата на баланса. Съветът по международни счетоводни стандарти (СМСС) премахна изискването правото да бъде безусловно и вместо това изисква правото на отлагане на уреждането да съществува към датата на баланса и да има съдържание.

Подобно на съществуващите изисквания в МСС 1, класификацията на пасивите не се влияе от намеренията или очакванията на ръководството относно това дали предприятието ще упражни правото си да отложи уреждането или ще избере да уреди предсрочно.

Предприятието ще класифицира даден пасив като нетекущ, ако има право да отложи уреждането за най-малко 12 месеца след датата на баланса. Това право може да бъде предмет на това дружеството да спазва условията (ковенантите), посочени в споразумението за заем.

След като преразгледа някои аспекти на измененията от 2020 г., СМСС отново потвърди, че само ковенантите, които дадено дружество трябва да спазва на или преди датата на баланса влияят върху класифицирането на пасива като текущ или нетекущ.

Ковенанти, които дружеството трябва да спазва след датата на баланса (т.е. бъдещи ковенанти), не засягат класификацията на пасива към тази дата. Когато обаче нетекущите задължения са предмет на бъдещи ковенанти, дружествата вече ще трябва да оповестяват информация, за да помогнат на потребителите да разберат риска тези задължения да станат платими в рамките на 12 месеца след датата на баланса.

Измененията също така изясняват как дадено дружество класифицира задължение, което може да бъде уредено със собствените му акции – например конвертируем дълг.

Когато задължението включва опция за конвертиране от контрагента, която включва прехвърляне на инструменти на собствения капитал на дружеството, опцията за конвертиране се признава или като собствен капитал, или като пасив отделно от основния пасив съгласно МСС 32 Финансови инструменти: представяне. СМСС пояснява, че когато дадено дружество класифицира основното задължение като текущо или нетекущо, то може да пренебрегне само тези опции за преобразуване, които са признати като собствен капитал.

Измененията се прилагат със задна дата за годишните отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г., като се допуска ранно прилагане.

Дружеството не очаква изменението да има съществено въздействие върху финансовия отчет, когато се прилага първоначално.

Бележки към финансовия отчет

34. Нови стандарти и разяснения, които все още не са приложени (продължение)

(б) Изменения на МСФО 16 Лизинг: пасив по лизинг при продажба с обратен лизинг (издаден на 22 септември 2022 г.)

Измененията потвърждават следното: При първоначалното признаване продавачът-лизингополучател включва променливи лизингови плащания, когато оценява пасив по лизинга, произтичащ от сделка за продажба с обратен лизинг.

След първоначалното признаване продавачът-лизингополучател прилага общите изисквания за последващо отчитане на пасив по лизинга, така че да не признава печалба или загуба, свързана с правото на ползване, което запазва.

Продавачът-лизингополучател може да възприеме различни подходи, които удовлетворяват новите изисквания за последващо измерване.

Измененията влизат в сила за годишните отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г., като се разрешава по-ранно прилагане.

Дружеството не очаква изменението да има съществено въздействие върху финансовия отчет, когато се прилага първоначално.

Стандарти и разяснения, които все още не са одобрени за прилагане от ЕК

Ръководството счита, че е подходящо да се оповести, че следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са вече издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), все още не са били одобрени за прилагане от ЕК и съответно не са взети предвид при изготвянето на този финансов отчет. Датите на влизане в сила за тях ще зависят от решението за одобрение за прилагане на ЕК.

Следните изменения и подобрения на стандарти не се очаква да имат съществен ефект върху финансовия отчет на Дружеството.

- Изменения на МСС 21 Ефектите от промените в обменните курсове: Липса на заменимост (издаден на 15 август 2023 г.)
- Изменения на МСС 7 Отчет за паричните потоци и МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване – финансови споразумения с доставчик (издаден на 25 май 2023 г.)

КПМГ Одит ООД
бул. „България“ № 45/А
София 1404, България
+359 (2) 9697 300
bg-office@kpmg.com
home.kpmg/bg

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До акционерите на „Хан Омуртаг“ АД

Квалифицирано мнение

Ние извършихме одит на приложения от стр. 1 до стр. 51 индивидуален финансов отчет на „Хан Омуртаг“ АД („Дружеството“), съдържащ индивидуален отчет за финансовото състояние към 31 декември 2023 г. и индивидуален отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, индивидуален отчет за промените в собствения капитал и индивидуален отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към индивидуалния финансов отчет, съдържащи и съществена информация за счетоводните политики.

По наше мнение, с изключение на ефектите от въпроса, описан в раздела от нашия доклад „База за изразяване на квалифицирано мнение“, приложеният индивидуален финансов отчет дава вярна и честна представа за неконсолидираното финансово състояние на Дружеството към 31 декември 2023 г. и за неговите неконсолидирани финансови резултати от дейността и неконсолидираните му парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на квалифицирано мнение

В индивидуалния отчет за финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2023 г. са представени земя с балансова стойност 369 хил. лева (31 декември 2022 г.: 369 хил. лева) и сгради с балансова стойност 72 хил. лева (31 декември 2022 г.: 74 хил. лева). Към датата на преминаване към МСФО Дружеството е продължило да отчита тези активи по стойностите им, по които са били отчитани към датата на преминаване, според предишната приложима рамка за финансово отчитане. По наше мнение тези стойности са били съществено различни от стойностите им, които биха били определени в съответствие с изискванията на МСС 16 Машини, съоръжения и оборудване или от техните приети стойности в съответствие с практическото облекчение на МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане. За нас беше практически невъзможно да определим ефектите от това неспазване на изискванията на МСФО приети от ЕС за балансовите стойности на земите, сградите, отсрочените данъци и натрупаните печалби и загуби към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г., както и за размера на разхода за амортизации, разхода за данък и нетната печалба за 2023 г. и 2022 г.

Нашето одиторско мнение върху индивидуалния финансов отчет на Дружеството за годината, завършваща на 31 декември 2022 г. също беше модифицирано по отношение на този въпрос.

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на индивидуалния финансов отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на индивидуалния финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето квалифицирано мнение.

Друга информация, различна от индивидуалния финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от индивидуален доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва индивидуалния финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на индивидуалния финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с индивидуалния финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Както е описано в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“ по-горе, Дружеството не е определило правилно стойността на своите земи и сгради към датата на преминаване към МСФО и следователно балансовите стойности на тези активи не са определени в съответствие с изискванията на тези стандарти. Ние достигнахме до заключението, че другата информация съдържа съществено неправилно докладване по същата причина по отношение на сумите, финансовите показатели и съпътстващите оповестявания включени в другата информация.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на индивидуалния доклад за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- Информацията, включена в индивидуалния доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен индивидуалния финансов отчет, съответства на индивидуалния финансов отчет, върху който сме изразили квалифицирано мнение в едноименния раздел по-горе
- Индивидуалният доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството за индивидуалния финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето на този индивидуален финансов отчет, който дава вярна и честна представа в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на индивидуални финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка.

При изготвяне на индивидуалния финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на индивидуалния финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали индивидуалния финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да оказат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този индивидуален финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в индивидуалния финансов отчет, независимо дали длъжници се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в индивидуалния финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на индивидуалния финансов отчет, включително оповестяванията, и дали индивидуалния финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

КПМГ Одит ООД

Бул. „България“ № 45/А
София 1404, България

Добрина Калоянова
Управител

Пламен Вълнев
Регистриран одитор,
отговорен за одита

София, 24 юли 2024 г.

